

ALİ NİHÂNÎ-İ
YOZGADÎ

MENÂKIB-I MURTAZAVİYYE

HZ. ALİ'NİN MENKABELERİ
[İNCELEME-METİN-DİZİN]

HAZIRLAYAN: İSMAİL YILDIRIM

dünbugün
yarin

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2021, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 204
Edebiyat: 92

ISBN 978-625-7471-51-0
Sertifika No: 18188

Birinci Baskı: İstanbul, 2021

Yazar: Ali Nihânî-i Yozgadî

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Hazırlayan: İsmail Yıldırım

Dizi Editörü: Furkan Öztürk

Kitap Editörü: Murat Bıyıklı

Baskı Hazırlık: DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Egokitap (Sertifika No: 51549)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Ali Nihânî-i Yozgadî

Menâkıb-ı Murtazaviyye / Hz. Ali'nin Menkabeleri [İnceleme-Metin-Dizin]

Hazırlayan: İsmail Yıldırım (Doç. Dr.); Editör: Murat Bıyıklı (Dr. Öğr. Üyesi)

İstanbul : DBY Yayınları, 2021.

683 s. ; 15,0 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 204)

ISBN 978-625-7471-51-0

1- Edebiyat 2- Menkıbe 3- Hz. Ali

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu - Fatih / İstanbul

Tel.: +90 212 526 98 06

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

İçindekiler

Kısaltmalar.....	6
Önsöz.....	11
Giriş: Hz. Ali'nin Menkabevî Şahsiyetine Dair.....	15

BİRİNCİ BÖLÜM

Ali Nihânî-i Yozgadî

a. Hayatı.....	21
b. Edebî ve Tasavvufî Yönü.....	23
c. Vefatı.....	29
d. Eserleri.....	31

İKİNCİ BÖLÜM

Menâkıb-ı Murtazaviyye

Şekî Unsurları.....	33
a. Adı.....	33
b. Yazım Tarihi.....	34
c. Sebeb-i Telifi.....	35
d. Nüshaları.....	39

e. Dili ve Üslubu	42
Muhteva Unsurları	49
a. Mukaddimesi.....	49
b. Bölümleri.....	52
c. Hâtimesi	57
d. Kaynakları	59
Menâkıb-ı Murtazaaviyye’de Hz. Ali Tasavvuru.....	71
a. Doğumu.....	72
b. Hakkında İndiği İddia Edilen Âyetler.....	74
c. Hakkında Rivayet Edildiği İddia Edilen Hadisler.....	77
d. Kendi Dilinden Hz. Ali.....	79
e. Mi’râc Gecesi Yaşananlar.....	81
f. Diğer Halifelere Karşı Tutumu.....	85
g. Gadîr-i Hum Hâdisesi.....	90
h. Halifelik Makamına Oturması.....	94
i. İlmî Kişiliği.....	96
j. Fazileti, Kerameti ve Cömertliği.....	99
k. Hamâsî Kişiliği.....	107
l. Muhtelif Belde ve Kutsal Kitaplarda İsmi.....	110
m. Vefâtı.....	112
Menâkıb-ı Murtazaaviyye’nin Türk Edebiyatındaki Yeri ve Önemi.....	115

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Metnin Neşrinde İzlenilen Yol

Dua Cümleleri Tablosu	122
Transkripsiyon Alfabeti	124

METİN

Menâkıb-ı Murtazaaviyye

Bâb-ı Evvel, Emîrül-Mü’minîn ve Müdekkikül-Muḥakkikîn ve Ya’sübül-Vâsılîn ve Maḥlûbü’l-Kâmilîn İmâmül-Meşâriḳ ve’l-Meğârib Esedü’llâhi’l-gâlib ‘Alî ibn Ebî Ṭâlib kerrema’llâhu vechehu Şânında Nâzil Olan Nuşûş-ı Qur’ânî ve Oña Mûte’allik Olanın Beyânındadır.....165

Bâb-ı Divüm, Seyyidül-Mürselîn’in şalla’llâhu ‘aleyhi ve sellem, Emîrül-Mü’minîn Ḥaḳḳında Fem-i Pâk-i Muḥammediyelerinden Şeref-şâdir Olan Eḥâdis-i Şerife ve Ol Zât-ı Fâizül-Berekâtî Sitâyış Buyurdıkları Eḳâvîl-i Münifeler Beyânındadır215

Bâb-ı Sivüm, Der-beyân Ba’zî ez-Fezâ’il-i Efḍal-i Aşfiyâ ve Evvel-i Evliyâ Emîrül-Mü’minîn ve İmâmül-Ârifîn ‘Alî Murtaza kerrema’llâhu vechehu Vemâ Yeta’llâku Bihâ.....263

Bâb-ı Çihârüm, Sulṭân-ı Evliyâ ‘Alî Murtaza’nın Seyyidetü’n-Nisâ Fâımatü’z-Zehrâ ‘aleyhâ et-tahiyetü ve’s-şenâ ile ‘Aḳd-i Nikâhı ve Oña Mûte’allik Olanların Beyânındadır383

Bâb-ı Pencüm, Emîrül-mü’minîn ve İmâmül-müttakîn Esedü’llâhi’l-gâlib ‘Alî ibn Ebî Ṭâlib kerrema’llâhu vechehu ‘İlmi ve Keşfi ve Mûte’allik Olanların Beyânındadır.....391

Bâb-ı Şeşüm, Ḥavâriḳ-ı Âdât ve Zuhûr-ı Kerâmât-ı Mu’ciz-Âyât-ı Emîrül-Mü’minîn kerrema’llâhu vechehu ve Oña Mûte’allik Fezâ’il Beyânındadır450

Bâb-ı Heftüm, Emîrül-Mü’minîn’in kerrema’llâhu vechehu Zühd ü Vera’ı Beyânındadır499

Bâb-ı Heştüm, Ḥazret-i Emîrül-Mü’minîn kerrema’llâhu vechehu Şehâveti ve Oña Mûte’allik Kıssa u Rivâyeti Beyânındadır510

Bâb-ı Nühüm, Şeca’at ü Quvvet-i Emîrül-mü’minîn Esedü’llâhi’l-gâlib ‘Alî ibn Ebî Ṭâlib ve Oña Mûte’allik Aḥbâr Beyânındadır523

Aḥvâl-i Ḥavâric Beyânındadır586

[Bâb-ı Dehüm,] Emîrül-mü’minîn’in kerrema’llâhu vechehu Firâset ü Kiyâseti Beyânındadır.....598

[Bâb-ı Yâzdehüm,] Ol İmâm-ı ‘Aliyyü’l-İtlâk ve Halife-i bâ-İstihkâk Esedu’llâhî’l-gâlib ‘Alî ibn Ebî Tâlib’in kerremâ’llâhu vechehu Hilâfet-i Şûrîsi ve Ma’nevîyesiniñ Beyânındadır.....	608
[Bâb-ı Düvâzdehüm,] Emîrû’l-Mü’minîn ve İmâmü’l-Müttakîn ‘Alî Murtaẓâ’nın Derece-i Şehâdeti ve Yümn-i Huşûl ile Hâşıl ve Zât-ı İlâhiyyeye Vâsıl Olduğu Beyândadır	625
Hâtime	643
Sonuç	647
Kaynakça	651
Özel İsimler Dizini	659
Ekler	681

Önsöz

Türklerin İslâmiyet’i kabulüyle beraber toplumun hemen her alanında kendini hissettiren bazı değişim ve yenilikler, şüphesiz Türk kültür ve edebiyatını da tesiri altına almıştır. Söz konusu değişim, sosyal ve kültürel yapıyı sürekli geliştirerek dönüştürmüş, dilin ve estetik dünya görüşünün yeniden şekillenmesine kaynaklık etmiştir. Dolayısıyla Türkler, yeni dinin etkisiyle tercüme ve telif eserler kaleme alarak estetik formları oluşmuş bir edebî muhite dâhil olmuşlardır. Özellikle dinî-tasavvufî Arapça eserlerin tercüme edilmesiyle başlayan bu süreç yerini telif eserlere bırakmıştır. Bununla birlikte tasavvufun meydana getirdiği yeni bir üslup ve medeniyet anlayışı, Türk-İslâm dairesine mensup şair ve yazarların kaleminde millî bir edebiyatın da teşekkülüne vesile olmuştur.

İslâmî Türk edebiyatı sahasında din ve tarikat büyüklerinin maddî ve manevî yaşantısını konu edinen pek çok eser kaleme alınmıştır. Başta Hz. Peygamber olmak üzere Anadolu’da dinî-tasavvufî edebiyatın neşetmesine kaynaklık eden Yunus Emre, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Hacı Bektâş-ı Velî, Hacı Bayrâm-ı Velî bunlardan birkaçıdır. Türk şair ve edibler, Hz. Peygamber’in doğumu, nübüvveti, gazaları, mucizeleri vs. pek çok hâdiseden hareketle son derece estetik ve edebî değeri yüksek eserler; Ahî Evrân, Hacı Bektâş-ı Velî, Hacı Bayrâm-ı Velî gibi diğer din büyüklerinin hayatı ve şahsiyeti etrafında manzume ve menkabeler vücûda getirmişlerdir. Bunun yanı sıra dört halifenin şahsiyet, fazilet ve

hasletlerini konu alan münferit eserler yazmayı da ihmal etmemişlerdir. Son halife, Hz. Peygamber'in damadı, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in babası Hz. Ali de bahsi geçen zâtlardan birisidir.

Türk edebiyatında Hz. Ali'nin diğer halifelerden farklı olarak müstesna bir yeri vardır. İslâmiyet'i kabul eden Türk toplulukları arasında Hz. Peygamber'den sonra, adına pek çok eser düzenlenen şahsiyet konumundadır. Şahsına münhasır üstün meziyetleri, fazilet ve hasletleri, aşere-i mübeşşereden sayılması; Hz. Peygamber'in asil ve şerefli soyunun başlamasına vesile olması, onu, Müslüman Türk toplumunda bir adım öne çıkarmıştır. Bu yönüyle Hz. Ali, Türk kültür ve medeniyet tarihinde millî bir kahraman gibi sevilmiş; güzel ahlâkı, ilmi, parlak zekâsı ve kahraman kişiliğiyle örnek bir şahsiyet hâline gelmiştir. Bahsi geçen vasıflarından dolayı "Şâh-ı Evliyâ", destanî kişiliğinden ötürü "Şâh-ı Merdân, Şîr-i Yezdân" lakabları verilmiştir. Hz. Peygamber'in, "Ben ilim şehriyim, Ali ise kapısıdır." şeklinde rivayet edilen hadisine mazhar olmuş; tüm müşkülleri firaseti ile çözdüğü için Hz. Ömer'in, "Ali olmasaydı, Ömer helâk olurdu." minvalinde söylediği övgüsünü kazanmıştır. Hz. Ali'ye duyulan bu sevgi zamanla abartılarak hayatı evfsanevî-menkabevî bir hüviyete büründürülmüş, bu meyanda eserler telif ve tercüme edilmiştir.

Ali Nihânî-i Yozgadî (ö. 1909) eseri *Menâkıb-ı Murtazaviyye*'yi, Fars şair ve yazar Mîr Muhammed Sâlih el-Hüseyinî et-Tirmizî'nin (ö. 1650-51) *Menâkıb-ı Murtazavî*'sinden tercüme etmiştir. Müellif, Hz. Ali'nin menkabelerini kaleme alırken Hz. Ali'nin İslâm tarihindeki konumunu dikkate almış, bu konuda taassuba düşmemeye gayret etmiştir. Ancak eserine konu ettiği menkabelerin kaynakları Şîî literatüre ait kitaplar olmakla birlikte pek çok hadis ve rivayet de Şîî muhaddis ve araştırmacıların tesirinde kalmıştır. Bu bağlamda Hz. Ali hakkında indiği iddia edilen âyetlerin, hakkında söylendiği iddia edilen hadis ve diğer rivayetlerin sahihliği hususunda tartışmalara girilmemiş, bu konu alanın uzmanlarına bırakılmıştır.

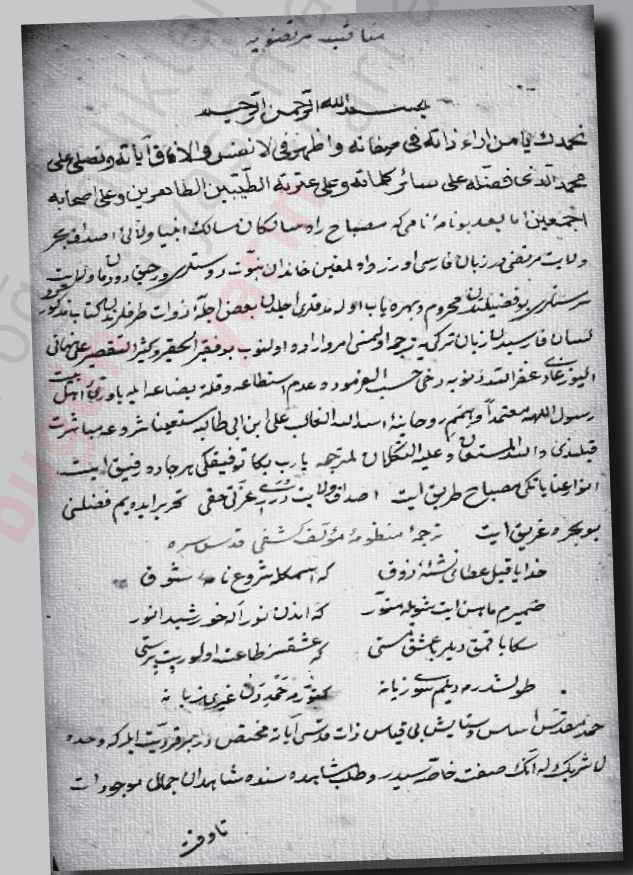
Elinizdeki kitap, 2013 yılında Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırladığım "Ali Nihânî Yozgadî – Menâkıb-ı

Murtazaviyye, İnceleme-Tenkitledi Metin-Dizin" isimli yüksek lisans tezinin gözden geçirilmiş hâlidir. Kitap, bir giriş ve üç bölümden ibarettir. Giriş bölümünde kısaca Hz. Ali'nin menkabevî kimliğinden, onun hayatı ve şahsiyeti etrafından kaleme alınan eserlerden bahsedildi. Birinci bölümde eserin mütercimi Ali Nihânî-i Yozgadî'nin hayatı, edebî/tasavvufî yönü ve vefatına yer verildi. Eserin müellifi Keşfî mahlaslı Mîr Muhammed Sâlih'in biyografisine ilişkin bilgiler de yine bu bölümde ifade edildi. Kitabın asıl kısmını oluşturan ikinci bölümde *Menâkıb-ı Murtazaviyye*'nin şekil ve muhteva unsurları ele alınmakla beraber Hz. Ali'nin eser içerisindeki konumuna ayrıca vurgu yapıldı. Son bölümde ise eserin neşrinde izlenen yollara değinildi. Kitabın sonuna araştırmacı açısından faydalı olacak şahıs, eser ve yer adları dizini eklendi.

Menâkıb-ı Murtazaviyye'nin tez konusu olabileceği yönünde bizi bilgilendirerek araştırmaya teşvik eden Doç. Dr. Ramazan Ekinci'ye ve danışman hocam Prof. Dr. Kenan Erdoğan'a öncelikle teşekkür ederim. Arapça ibarelerin tercümesinde yardım ve desteklerini gördüğüm Prof. Dr. Lütfullah Cebeci ve Dr. Öğr. Üyesi Selahattin Aydemir'e; kitabın tashih ve editörlüğünü üstlenen Dr. Öğr. Üyesi Murat Bıyıklı'ya teşekkür ederim. Kitabın bugünkü şeklini almasında manevî desteğini eksik etmeyen eşim Büşra Nur Yıldırım'a ayrıca teşekkür ederim. Kitabın yayımlanması esnasında emeği geçen DBY Yayınları yöneticisi İrfan Güngörür Bey'e ve diğer çalışanlara şükranlarımı sunarım.

İsmail Yıldırım
Kayseri, 2021

Menākīb-ı Murtażaviyye

"dün" den öğrendiklerinle
 "bugün" ü yaşamak
 "yarın" ları aydınlatır.

MENÂKİB-I MURTAZAVİYYE

[1b]

Bismi'llâhi'r-Raḥmâni'r-Raḥîm

نحمدك يا من اراء ذاته في صفاته و اظهر في الانفس والآفاق آياته و تصلى على محمد
الذى فضله على سائر كلماته و على عترته الطيبين الطاهرين و على آله اصحابه اجمعين¹
Emmâ ba'd bu nâme-i nâmî ki mişbâḥ-ı rāh-ı sâlikân, mesâlik-i enbiyâ
ve le'âlî-i eşdâf-ı baḥr-ı velâyet-i Murtaẓâdır. Zebân-ı Fârisî üzere olmağın
ḥânedân-ı nübüvvet dostları ve raḥîk-ı dūd-mân-ı velâyet-sermestleri bu
fazîletden maḥrûm ve behre-yâb olamadıkları ecilden ba'zı ecille-i zevât
ṭarafından kitâb-ı mezḳurûn lişân-ı Fârisîden zebân-ı Türkîye terceme
olunması emr ü irâde olunup bu faḳîrû'l-ḥaḳîr ü keşîrût-taḳşîr 'Alî Nihânî
el-Yozgâdî *gafera'llāhu zünūbehu* daḥî ḥasebe'l-fermûde 'adem-i istiṭâ'a
ve kıllet-i biḳâ'a ile yâverî-i Ehl-i beyt-i Resûlu'llâh'a mu'temedin ve
himem-i rûḥâniyye-i Esedu'llâhi'l-gâlib 'Alî ibn Ebî Ṭâlib'e müsta'nen
şürû'a mübâşeret kıldı. "و الله المستعان عليه التكلان"²

li-Mütercimihî

Yâ Rab baña tevfiḳini her câda refîḳ et
Envâr-ı 'inâyetiñi mişbâḥ-ı ṭarîḳ et

Eşdâf-ı velâyet-dürer-i 'izzet-i Ḥaḳḳ'ı
Taḥrîr edeyim fazlını bu baḥre ḡarîḳ et

¹ "Ey bize açık ve gizli sıfatlarında, nefislerde ve ufuklarda delillerini gösteren sana hamd ederiz. O Muhammed'e (sav) ki her şeyden ve her kelimeden daha faziletli, tabiatı güzel ve temiz arkadaş ve dostlarına selâm ederiz."

² "Yardım istenecek olan Allah'tır ve sadece Allah'a tevekkül edilir."

Terceme-i Manzûme-i Mü'ellif-i Keşfi Kıddise Sirruhu

Hudâyâ kıl 'atâ-yı teşne-i zevk
 Ki ismiñle şürû'-ı nâme-i şevk
 Zâmirim mâhın et şöyle münevver
 Ki ondan nûr ala hürşid-i enver
 Saña bakmak diler bâ-'aşk-ı mestî
 Ki 'aşksız tât olur put-perestî
 Dolaştırma dilim süy-i ziyâna
 Getirme hamddan ğayrı zebâna

Hamd-i muḳaddes-esâs ve sitâyiş-i bî-kıyâs, zât-ı ḳudsî-âyâta muhtaşdır. Bir ferdiyyet ile ki "وحدہ لا شریک له"¹ onuñ şifat-ı haşşasıdır ve taleb-i müşâhedesinde şâhidân-ı cemâl-i mevcûdât [2a] tâ vaḳt-ı hilḳatden cüst ü cü şahrâsınıñ güm-geşteleridir. Bir Eḳad'dir ki bürhân-ı hücceti "وَلَمْ يَكُنْ" dir² ve bir Şamed'dir ki birliğine şâhid "وَلَمْ يَكُنْ" dir.³ Ve bir vâcibü'l-mevcûddur ki bu cümle mümkinâtıñ varlığı onuñ âftâb cüz'ünden bir şu'ledir. Ve bir mescûd-ı haḳıḳîdir ki aşḫâb-ı 'ibâdet vechleriniñ simâ-yı cihân-ârâları oña secdeden pür-eşerdir. Ve bir Ḥakim'dir ki ḳıḳmet-i bâlîğası şevâyib-i hayâlden müberrâ ve bir Ḳadîr'dir ki ḳudret-i kâmileşi havâdiş-i zevâlden mu'arrâdır. Ve bir 'Alim'dir ki ihâta-i 'ilmi ber-vech-i kemâl dâ'ir-i dâ'ire-i cüz' ü küll ve bir Laṭîf'dir ki bahâr-ı luṭfu nesâyim-i şimâliyye ile tâze-gî-bahş-ı hâr u güldür. Ve bir Ḳadîr'dir ki kâr-fermâ-yı kevâkibdir ḳudretiyle. Ve bir Şâni'dir ki gevher-ârâ-yı tabâyi'dir. Şan'atıyla bir pâdişâhdır ki "عُنْ"⁴ emriyle kevn ü mekân haymesini üzerlerimize ḳurdu ve livâ-yı rubûbiyyeti "أَسْتَبْرِيكُمْ"⁵ hiṭâbiyla ḳaldırdı. Bir 'Âdil'dir ki kendi eḳıbbâsını teşrif-i sa'âdet ile semâ-yı 'izzete aḳdırdı ve onlarıñ 'adüvleriniñ mefârıḳı üzere

¹ "O (Allah) birdir, onun ortağı yoktur."

² "(O) doğurmamış ve doğurulmamıştır." İhlâs Sûresi, 112/3.

³ "Hiçbir şey onun dengi (ve benzeri) değildir." İhlâs Sûresi, 112/4.

⁴ "Ol." Bakara 2/11; Âl-i İmrân 3/47, 59; En'âm 6/73; Nahl 16/49; Meryem 19/35; Yâsîn 36/82; Mümin 40/68.

⁵ "Ben sizin Rabb'iniz değil miyim?" A'râf Sûresi 7/172.

bârân-ı mezellet yağdırdı. Ve bir Mücid ü Mübdi'dir ki hâliḳiyyetiyle ḳalb-i hârâda vâzi'-ı tâ-bende-la'dir. Ve bir Ḳadîm'dir ki enbiyâ-yı 'izâmıñ esb-i tefekkürleri onuñ şahrâ-yı ḳıdeminde efgende-na'dir. Ol bir Ḳadîm'dir ki vaḳdâniyyetine delâlet eder âyâtı ve rubûbiyyetine şehâdet eder maşnû'âtı. Evvel'dir ki ibtidâsı taşavvur olunmaz ve Âḫîr'dir ki intihâsı taḳayyül ḳılınmaz. سبحان الله تبارك و تعالی عما يصفون و سلام علی المرسلین والحمد لله رب العالمین¹

Terceme-i Manzûme-i Keşfi

Felek ser-geşte-i hürşid-i zâtı
 Melek pervâne-i şem'-i şıfâtı
 Cenâb-ı bahr-i zâtı her dü-'âlem
 Cenâb-ı bârgâh-ı arş-ı a'zam
 O var idi iken hiç zerre nâ-bûd
 Çü olmamış idi zerre o mevcûd
 Cihân fâni vü oldur Zât-ı dâ'im
 Ḳadîr ü Ḳadîr ü Ḳayyûm u Ḳâ'im

Ve dürüd-ı hücceste-vürüd-ı nâ-ma'dûd ve şalavât-ı bâ-berekât-ı nâ-maḳdûd ol maḳşad-ı maḳşûd u âferiniş ve maṭlab-ı maṭlûb-ı Ḥudâvend, dâniş ü biniş üzerine olsun ki bihter-i veled-i Âdem ve mihter-i ehl-i 'âlem ve hülâşa-i eḳâlim-i 'Arab u 'Acem, mihr-i sipihri-ı hilâfet, şadr-nişin-i mesned-i nübüvvet ü risâlet, şehâb-ı nîsân-ı gevher-i şefâ'at, hâdî-i ümmet, der-i vâdî-i itâ'at ü tât, tâcdâr-ı hel etâ,² zâhib-i ḳâbe ḳavseyni ev ednâ,³ ellezî ḳâlê'llâhu te'âlâ fi ḳaḳḳihi⁴ "لولاك لولاك لما خلقت الافلاك"⁵

¹ "Allah, zâtında ve sıfatlarında yüce olandır ve O, nitelendirdiklerinden münezzehdir. Gönderilen bütün peygamberler üzerine selâm olsun. Hamd yalnızca âlemlerin Rabbi olan Allah'adır."

² "Gerçekte geldi." İnsân Sûresi 76/1.

³ "Onunla arasındaki mesafe iki yay arası kadar yahut daha az kaldı." Necm Sûresi, 53/9.

⁴ "Allahu Teâlâ'nın hakkında böyle dediği kimse."

⁵ "Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım." La-fiz itibariyle böyle bir kudsî hadis olmadığı ileri sürülmüştür. Bk. Mehmet Yılmaz,

en-Nebî el-Ḳureşî el-ʿArabî el-Hâşimî server-i serdâr-ı şufûf-ı aşfiyâ vü etḳiyâ, ḳâfile-sâlâr-ı ḳavâfil-i enbiyâ vü evliyâ [2b] ber-güzide-i ıştîfâ, Resûl-i Hudâ, Maḥmûd-ı Aḥmed-i müctebâ, Ebû'l-Ḳâsım Muḥammed Muştafâdır. Şalla'llâhu ʿaleyhi ve sellem.

Terceme-i Manzûme

Cemâli meş'al-i râh-ı tarîḳat
Dili mir'ât-ı ḥurşid-i ḥaḳîḳat
Zamîri nûr-baḥş-ı ḳurş-ı ḥurşid
Cebîni feyz-baḥş-ı şubḥ-ı ümmîd
Sirâcı bezm-i cennet-ṭal'atıdır
Semâdan yüce bâm-ı rifatıdır
Felek dîvâne-i fikr-i kemâli
Melek pervâne-i şem'î cemâli
Cenâbı Ka'be-i erbâb-ı ʿirfân
Cemâli rü'yet-i aşḫâb-ı vicdân
Edîb-i ʿâlimân ʿilm-i ma'ânî
Ṭabîb-i dermdendân-ı temennî

Ve selâm-ı firâvân-ı bî-pâyân onuñ evlâd-ı kirâmı ve aḥfâd-ı sâmilere üzerlerine olsun ki her birerleri gevher-i dürc-i sâ'adet ve aḥter-i burc-ı siyâdetlerdir. Ve ḥulefâ-yı şürefâ-yı râşidîn üzerlerine olsun ki "اصحابی كا" انجوم بايهم اقتديتهم اهتديتم¹ hükmüyle ol bedr-i münirîn eṭrâfında sitâregân meşâbesinde nûr-eşşân ve mânend-i seyyâregân dıraḥşân idiler.

li-Mü'ellifhi

Zihî zât-ı Şadiḳ u Fârûḳ-ı ekber
Zihî câmi'-i Muşhaf u Şâh-ı şaf-der

¹ Kültürümüzde Âyet ve Hadisler, Kesit Yayınları, İstanbul 2013, s. 456.

¹ Hadîs-i Şerîf, "Ashâbım yıldızlar gibidir, hangisine uyarırsanız doğru yolu bulursunuz." (Yılmaz, age, s. 53)

Kaynakça

- Abdülhamîd b. Ahmed b. Yûsuf b. Hendâvî (thk.), *İsmâil b. Muhammed el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ ve müzîlül-ilbâs*, el-Mektebetül-Asriyye, Beyrut 1420, 2/116.
- Abdulkadiroğlu, Abdulkerim ve Özkan, Feridun Hakan, *Yozgat Meşhurları*, Yozgat Belediyesi, Yozgat 1994.
- Abdülhüseyn Ahmed El-Eminî, *el-Gadîr fi'l-Kitâb ve's-Sünne ve'l-Edeb C. III*, Müessesetül-A'lâmi li'l-Matbûat, Beyrut 1994.
- Adam, Baki, "Tevrâr", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 41, TDV Yay., İstanbul 2012, ss. 40-45.
- Aka, İsmail, "Hândmir", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 15, TDV Yay., İstanbul 1997, ss. 550-552.
- Aka, İsmail, "Mîrhând", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 30, TDV Yay., İstanbul 2005, s. 156-157.
- Akkaya, Veysel, "Tasavvuf Klasiklerinde Hz. Ali'nin Şahsiyeti", *Usul İslam Araştırmaları*, S. 32, 2019, ss. 69-90.
- Aksoy, Soner, "Abdülkâhîr el-Cürcânî'ye Nispet Edilen Dürcü'd-Dürer İsimli Tefsirin Aidiyetine Dair Bir İnceleme", *Tefsir Araştırmaları Dergisi*, C. 3, S. 1, 2019, ss. 107-120.
- Algar, Hamid, "Bahrül-Hakâik ve'l-Ma'ânî", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 4, TDV Yay., İstanbul 1991, ss. 515-516.
- Algül, Hüseyin, "Muâhât", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 30, TDV Yay., İstanbul 2005, ss. 308-309.
- Alp, Gökhan, "Türk Edebiyatında Kerbela Hadisesi: Konuyu Kendi Realitesine Uygun Konumlandırma Çabası -Eksiklikler, Tespitler, Literatür-", *International Journal of Filologia*, S. 4, 2020, ss. 56-89.
- Alp, Gökhan, "Kerbela Vakası'nda Farklı Bir Üslup ve Muhteva: Mehmed Nâzım Paşa'nın Kerbela Risalesi", *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, C. 5, S. 2, 2021, ss. 858-880.

- Ali Nihâni-i Yozgadî, *Menâkib-ı Murtazaviyye*, Ankara Millî Kütüphane 06 Mil Yz B349.
- Ali Nihâni-i Yozgadî, *Menâkib-ı Murtazaviyye*, Ankara Millî Kütüphane 06 Mil Yz A5294.
- Ali Rıza Sâbirî, *1001 Hadis Işığında İmam Ali*, Kevser Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Alkan, Mustafa, “Hacı Bektaş-ı Velî Tekkesine Nakşibendî Bir Şeyhin Tayini: Merkezî Bir Dayatma ve Sosyal Tepki”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, S. 57, 2011, ss. 213-224.
- Altıkulaç, Tayyar, “Hz. Ali ve İlk Mushaf Nüshaları”, *İÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 21, 2012, ss. 5-26.
- Altınok, Baki Yaşar, *Sıdkî Baba Divanı*, Sistem Ofset Yayıncılık, Ankara 2013.
- Arı, Yasemin, *Hendek Savaşı*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya 2006.
- Atçeken, İ. Hakkı, “İbn Teymiyye’nin Hz. Ali’nin İmametiyile İlgili Şii Rivayet ve Yorumları Tenkidi”, *SÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 12, ss. 49-69.
- Ay, Mehmet Emin, “İslâm Hukuku Kaynaklarına Göre Pedagojik Açıdan Çocuk Eğitiminde Dayak Cezasına Getirilen Sınırlamalar”, *Uludağ Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 3, C. 3, 1991, ss. 225-230.
- Aybakan, Bilal, “Şâfi’î”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 38, TDV Yay., İstanbul 2010, ss. 223-233.
- Aykaç, Mehmet, “Cemâl el-Hüseyinî”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 7, TDV Yay., İstanbul 1993, ss. 303-304.
- Balcı, Rüştü (trc.), *Kâtib Çelebi, Keşfü’z-Zünûn*, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul 2015.
- Bayka, Betül, *Ebû Dâvûd’un Sünen Adlı Eserinde Yer Alan Megâzî İle İlgili Rivayetlerin Tespit ve Tahlili*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya 2016.
- Belek, Muhammed Zahid, *Hz. Ali’nin Kur’an Tasavvuru ve Âyetlerin Tefsiri*, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta 2010.
- Bıyıklı, Murat, “Osmanlı Merkez Teşkilatında Ulemanın Mansıbının, Şeyhülislam ve Kadı Kararları Bağlamında Tahlili”, *Gümüşhane Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 8, S. 15, 2019, ss. 91-115.
- Bozan, Metin, “Şii Literatürde Hz. Ali”, *e-Şarkiyat İlmî Araştırmalar Dergisi*, S. V, 2011, ss. 4-18.
- Cebeci, Lütfullah, “Mefâtihu’l-Gayb”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 28, TDV Yay., Ankara 2003, ss. 348-350.
- Ceyhan, Âdem, *Türk Edebiyatı’nda Hazret-i Ali Vecizeleri*, Öncü Kitap, Ankara 2006.
- Çetin, İsmet, *Türk Edebiyatında Hz. Ali Cenknâmeleri*, TC Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1997.

- Çakan, İsmail Lütfi, “Dârekutnî”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 8, TDV Yay., İstanbul 1993, ss. 488-490.
- Çakır, Zehra, “Dört Halife Döneminde Talha b. Ubeydullah”, *İstem*, S. 7, 2006, ss. 175-202.
- Çevik, İsmail, “Musibet Kavramının Etimolojisi ve İtikadi-Ameli Sonuçları”, *Yakın Doğu Üniversitesi İslâm Tetkikleri Dergisi*, C. 6, S. 1, 2020, ss. 271-300.
- Çınar, Ali Abbas, “Alevilerde Hızır Kültü ve Ritüelleri”, *Millî Folklor*, S. 126, C. 16, 2020, ss. 63-74.
- Çiğdem, Recep, “İslâm’ın Cinsel Hayata Yaklaşımı”, *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 28, 2016, ss. 117-135.
- Çubukcu, Asri, “Huzeyme b. Sâbit”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 18, TDV Yay., İstanbul 1998, ss. 436.
- Çubukcu, Asri, “Muhayyisa b. Mes’ûd”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 31, TDV Yay., İstanbul 2006, ss. 31.
- Çuhacıoğlu, Abdulkadir (trc.), *İmam Nesâî, Hasâis-i Aleviyye*, Kevser Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Daşcıoğlu, Kemal, “Yeniçeri Ocağı ve Bektaşî Zaviyelerinin Kapatılması”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, S. 34, 2005, ss. 307-314.
- Demircan, Adnan (ed.), *İbn Sa’d, Kitâbü’l-Tabakâtü’l-Kebîr* C. V, Siyer Yayınları, İstanbul 2019.
- Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara 2007.
- Dia, “Hâfız-ı Ebrû”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 15, TDV Yay., İstanbul 1997, ss. 89-90.
- Dindi, Emrah, “Şerhu Hutbeti’l-Beyân’da Hz. Ali ve Ehl-i Beyt ile İlişkilendirilen Kur’an Âyetleri ve Bunların Yorumu”, *Usûl İslâm Araştırmaları*, S. 26, 2016, ss. 171-210.
- Doğan, Durali, *Yozgat Şair ve Yazarlar Ansiklopedisi*, Sılam Yayınları, Sorgun 2005.
- Duisenov, Nurgissa, *Sebep ve Sonuçlarıyla Huneyn Gazvesi*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya 2011.
- Duman, M. Zeki ve Altundağ, Mustafa, “Hurûf-ı Mukattaa”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 18, TDV Yay., İstanbul 1998, ss. 401-408.
- Dumlu, Ömer, “Kur’an’da Necvâ Kavramı Üzerine”, *DEÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 12, 1999, ss. 1-15.
- Erdoğan, Naim (trc.), *İmam Nesâî, Hadislerle Hz. Ali*, İz Yayıncılık, İstanbul 2016.
- eş-Şeyh Muhammed Tâhir, “Tirmizî, Mîr Muhammed”, *Büyük İslâm Ansiklopedisi*, C. 15, Kütüphane-i Medrese-i Fakâhet, Tahran 2001.
- Fayda, Mustafa, “İbn A’sem, el-Kûfî”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 19, TDV Yay., İstanbul 1999, ss. 325-326.

- Fehd, Tevfik, “Menât”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 29, TDV Yay., Ankara 2004, ss. 121-122.
- Fiğlalı, E. Ruhi, “Hâriciliğin Doğuşu ve Fırkalara Ayrılışı”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 22, S. 01, 1978, ss. 245-275.
- Fiğlalı, E. Ruhi, “Ali”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 2, TDV Yay., İstanbul 1989, ss. 371-374.
- Fiğlalı, E. Ruhi, “Gadîr-i Hum”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 13, TDV Yay., İstanbul 1996, ss. 279-280.
- Fiğlalı, E. Ruhi, “Hâriciler”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 16, TDV Yay., İstanbul 1997, ss. 175-178.
- Fiğlalı, E. Ruhi, “İbn Mülcem”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 20, TDV Yay., İstanbul 1999, ss. 220.
- Geçit, Mehmet Seyid, “Hz. Ali Hakkında İnmiş Âyetlerin Değerlendirilmesi”, *İğdir Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 12, 2018, ss. 75-108.
- Gölpınarlı, Abdülbaki (hızl.), *Hazret-i Ali, Nehcü'l-Belâga*, Derin Yayınları, İstanbul 2012.
- Görmez, Mehmet, “Taberânî”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 39, TDV Yay., İstanbul 2010, ss. 310-312.
- Güreş Mansûrî (hızl.), *Mîr Muhammed Sâlih el-Hüseynî et-Tirmizî, Menâkıb-ı Murtazavî*, ISBN: 964-6176-70-4, Tahran 1923.
- Güç, Ahmet, “Put”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 34, TDV Yay., İstanbul 2007, ss. 364-365.
- Gül, Muhsin, *Şeyh Cemâleddin Efendi'nin Âşığı Halk Ozanı Sıdkı Baba Hayatı ve Şiirleri*, Kadıoğlu Matbaası, Ankara 1984.
- Hamdî b. Abdülmecîd es-Selefi (ed.), *Taberânî, el-Mu'cemül-Kebîr*, Mektebetü İbn Teymiyye, Kahire 1994.
- Hamîdullah, Muhammed, “Hayber”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 17, TDV Yay., İstanbul 1998, ss. 20-22.
- Hasan Abdülmümin Şelebî (thk.), *Nesâî, es-Sünenü'l-kübrâ*, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut 1421.
- Hatiboğlu, İbrahim, “Mesâbihü's-Sünne”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 29, TDV Yay., Ankara 2004, ss. 258-260.
- Hatiboğlu, İbrahim, “Meşâriku'l-envârî'n-nebeviyye”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 29, TDV Yay., Ankara 2004, ss. 361-362.
- Hizmetli, Mustafa, “Hz. Ali-Muâviye Yazışmaları ve İslâm Tarihi Açısından Önemi”, *Yakın Doğu Üniv., İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 1, C. 1, s. 97-111.
- Hüseyn Abdülhâdî Muhammed, “Gulâmu Sa'leb”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 14, TDV Yay., İstanbul 1996, ss. 188-189.
- İşıtman, Mahmut, “Âşık Meftunî ve Âşık Nihânî”, *Bozok Dergisi*, S. 12, 1992.
- İpek, Yasin vd., *Şiâdan Kızılbaşlığa Türklerde Alevîlik*, Bizim Kitaplar Yayınevi, İstanbul 2017.

- İsen, Mustafa, *Tezkireden Biyografiye*, Kapı Yayınları, İstanbul 2010.
- İz, Fahir, *Eski Türk Edebiyatında Nesir*, Akçağ Yay., Ankara 1996.
- Kallek, Cengiz, “Müellefe-i Kulüb”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 31, TDV Yay., İstanbul 2006, ss. 475-476.
- Kanar, Mehmet (trc.) *Ferîdüddîn Attâr – Esrârname*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2017.
- Kandemir, M. Yaşar, “Ali, İlmî Şahsiyeti”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 2, TDV Yay., İstanbul 1989, ss. 375-378.
- Kandemir, M. Yaşar, “Havvât b. Cübeyr”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 16, TDV Yay., İstanbul 1997, ss. 546.
- Kapar, M. Ali, “Hz. Ali'nin Öldürülmesi ile İlgili Rivayetlerin Değerlendirilmesi”, *Selçuk Üniv. SBE Dergisi*, S. 3, 1994, ss. 341-345.
- Kaplan, Doğan, “Ehl-i Beyt'in Gizli İlmî: Hz. Ali'ye Nispet Edilen Kitab-ı Ali, Cefr ve Mushaf-ı Fatıma Hakkında Bir İnceleme”, *Selçuk Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 30, 2010, ss. 75-92.
- Karaoğlu, Hamza, “Anadolu'da Hz. Ali Tasavvurları”, *KSÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 26, 2015, ss. 37-70.
- Kardaş, Sedat, *Ali Nihânî'nin Manzum Hacı Bektaş-ı Veli Velayetnamesi*, Grafik Yay., Ankara 2018.
- Kardaş, Sedat, *Ali Nihânî'nin Manzum Hacı Bektaş-ı Veli Velayetnamesi (İnceleme-Metin-Sadeleştirme-Dizin)*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum 2016.
- Kaska, Çetin, “Fars Edebiyatında Şairlerin Mahlasları”, *İran Çalışmaları Dergisi*, C. 3, S. 2, 2019, ss. 139-172.
- Kaya, İsmail, *Hz. Ömer ve Ailesi*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum 2013.
- Kayaokay, İlyas, *Hz. Ali Cenk-nâmeleri*, DBY Yayınları, İstanbul 2021.
- Kılavuz, Ahmet Saim, “Ali er-Rızâ”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 2, TDV Yay., İstanbul 1989, ss. 436-438.
- Komision (trc.), *İbnü'l-Esir, el-Kâmil fi't-Târîh*, C. III, Hikmet Yayınevi, İstanbul 2016.
- Komision, “İmlâ Esasları”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 1, İstanbul 1988.
- Kozan, Ali, “Hz. Ali'nin Menkıbevi Hayatına Dair Bir Destan: Dâstân-ı Ejderhâ ve İslâmî Dönem Anadolu Türk Kültürüne Yansımaları”, *Turkish Studies*, 8/5, 2013, ss. 465-490.
- Kurtoğlu, Orhan, “Ali Nihânî'nin Manzum Hacı Bektaş-ı Veli Velayetnamesi ve Velayetnamedeki Hacı Bektaş-ı Veli Medhiyeleri”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, S. 57, 2011, ss. 29-56.
- Kurtoğlu, Orhan, *Yozgatlı Nihânî, Velayetname-i Hacı Bektaş-ı Veli*, Gazi Üniversitesi Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi, Ankara 2015.

- M. Lutfi es-Sabbâğ (nşr.), *Şevkânî, el-Fevâ'idü'l-mecmû'a*, Dârü'l-kütübî'l-ilmîyye, Beyrut 1971.
- Maden, Fahri, *Bektaşî Tekkelerinin Kapatılması (1826) ve Bektaşîliğin Yasaklı Yılları*, TTK Yayınları, Ankara 2013.
- Muhammed Bâkir el-Meclisî, *Bihâru'l-Envâr*, C. XXXIX, Müessesetü'l-Vefa, Beyrut 1983.
- Muhammed Fuad Abdülbâkî (thk.), *İbn Mâce, Sünenü İbn Mâce*, Dâru İhyâ'î'l-Kütübî'l-Arabîyye, Kahire ty.
- Muhammed Fuad Abdülbâkî (thk.), *Müslim, Sahîh-i Müslim*, Dâru İhyâ'î'l-Türasî'l-Arabî, Beyrut ty.
- Muhammed Fuad Abdülbâkî (thk.), *Tirmizî, el-Câmi'üs-sahîh*, Mısır 1395.
- Mîr Muhammed Sâlih el-Hüseynî et-Tirmizî, *Menâkıb-ı Murtazavî*, İstanbul Millet Kütüphanesi, Ali Emîri Koleksiyonu, 34 Ae Farsça 843.
- Muhammed Zehîr b. Nâsır en-Nâsır (thk.), *Sahîh-i Buhârî*, Dâru Tavki'n-Necât, Dımaşk 1422.
- Noyan, Bedri, *Alevilik Bektaşilik Nedir*, Ardıç Yayınları, Ankara 1998.
- Okumuş, Ömer, "Câmî, Abdurrahmân", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 7, TDV Yay., İstanbul 1993, ss. 94-99.
- Okuyucu, Cihan – Kartal, Ahmet - Köksal, M. Fatih, *Klasik Dönem Osmanlı Nesri*, Kesit Yay., İstanbul 2011.
- Önal, Sevdâ, "Sebeb-i Teliflerdeki Ortak ve Farklı Temalar", *AÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, S. 35, 2007, ss. 105-124.
- Önkâl, Ahmet, "Cârüd b. Muallâ", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 7, TDV Yay., İstanbul 1993, ss. 160.
- Öz, Mustafa, "Şevâhidü'n-Nübüvve", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 39, TDV Yay., İstanbul 2010, ss. 19-20.
- Öz, Mustafa, "Tabersî", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 39, TDV Yay., İstanbul 2010, ss. 324-325.
- Özalp, N. Ahmet, *Hz. Ali Cenkleri*, Kapı Yayınları, İstanbul 2017.
- Özarslan, Selim, "Ehl-i Sünnet İnançında Hz. Ali", *Bozok Üniv., İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 9, S. 9, 2016, ss. 77-90.
- Özen, Şükrü, "Sadruşşerîa", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 35, TDV Yay., İstanbul 2008, ss. 427-431.
- Özkan, Halit, "Tîbî", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 41, TDV Yay., İstanbul 2012, ss. 125-126.
- Öztürk, Mustafa, "Medârikü't-Tenzil ve Hakâiku't-Te'vil", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 28, TDV Yay., Ankara 2003, ss. 292-293.
- Öztürk, Mustafa, "Şii ve Sünnî Müfessirlere Göre Ehl-i Beyt Kavramı", *Marîfe*, 2004, S. 3, ss. 37-52.
- Öztürk, Mustafa, "Tefsîrül-Kur'ânî'l-Azîm", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 40, TDV Yay., İstanbul 2011, ss. 295-297.

- Öztürk, Mustafa ve Mertoğlu, M. Suat, "Zemahşeri", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 44, TDV Yay., İstanbul 2013, ss. 235-238.
- Ramadan, Yunus, *Evrensel Değerlerin Yüce Simgesi Hz. Ali*, Karahan Kitabevi, Adana 2015.
- Ramazanoglu, Mahmud Sami, *Uhud Gazvesi*, Erkam Yayınları, İstanbul 2010.
- Sancak, Murat, *İlim Şehrinin Kapısı Hz. Ali*, Nesil Yayınları, İstanbul 2013.
- Sarıkaya, M. Saffet, "Şerhu Hutbeti'l-Beyân'da Ehl-i Beyt ile İlgili İnanç Motifleri", *İnsan Bilimleri Araştırmaları*, S. 13, 2005, ss. 1-11.
- Sarıkaya, Saffet, "Bektaşî-Alevîlerde Bir Dua: Nâdi Ali", *SDÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 5, 1998, ss. 17-31.
- Savaş, Rıza, "Cüveyriye bint Hâris", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 8, TDV Yay., İstanbul 1993, ss. 146.
- Sevim, Ali, "Sibt İbnü'l-Cevzî", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 37, TDV Yay., İstanbul 2009, ss. 87-88.
- Sevmezler, Serdar, *Uhud Savaşı*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 2017.
- Seyyid Muhammed Musavî, *Peşaver Geceleri*, Kevser Yayıncılık, İstanbul 2015.
- Sucu, Nurgül, "Eski Türk Edebiyatında Tercüme Geleneği", *SÜ Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S. 19, 2006, ss. 125-148.
- Süleyman İbrahim, *Meveddet Pınarları*, Ş. Yeşil Yayınevi, İstanbul 2010.
- Tavşancıoğlu, Ali, *Şu'arâ-yı Bozok*, Küny Yayıncılık, Yozgat 2011.
- TC Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, *Maarif Nezareti Mektubî Kalemi Defterleri (MF MKT)*, Nr. 46-156.
- TC Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, *Şûrâ-yı Devlet Defterleri (ŞD)*, Nr. 1094-62.
- TC Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, *Tedrisât-ı İbtidâiye Kalemi (ME İBT)*, Nr. 17-70.
- TC Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, *Tedrisât-ı İbtidâiye Kalemi (ME İBT)*, Nr. 51-54.
- TC Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, *Tedrisât-ı İbtidâiye Kalemi (ME İBT)*, Nr. 16-81.
- Tepeli, Yusuf, *Dervîş Muhammed Yemînî-Fazîletnâme I-II*, TDK Yay., Ankara 2002.
- Tuğlu, Nuri, "Niyet Amel İlişkisi Bağlamında Ameller Niyetlere Göredir Hadisi Üzerine Bir Yorum Denemesi", *Marîfe Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 12, S. 2, 2012, ss. 9-25.
- Türer, Osman, "Hilyetü'l-evliyâ", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 18, TDV Yay., İstanbul 1998, ss. 51-52.
- Uçan, Muharrem ve Küntaş, Kemal, *Ehl-i Beyt Bayramı-Gadir Hum*, Kalender Yayınevi, İstanbul 2017.

- Uğur, Mücteba, “Firdevsü'l-ahbâr”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 13, TDV Yay., İstanbul 1996, ss. 129-131.
- Uludağ, Süleyman, “Âl-i Abâ”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 2, TDV Yay., İstanbul 1989, ss. 306-307.
- Uludağ, Süleyman, “Bâtin İlmi”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 5, TDV Yay., İstanbul 1992, ss. 188-189.
- Uludağ, Süleyman, “Kelâbâzî, Muhammed b. İbrâhim”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 25, TDV Yay., Ankara 2002, ss. 192-193.
- Ünal, İsmail Hakkı, “Enes b. Nadr”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 11, TDV Yay., İstanbul 1995, ss. 235-236.
- Ünlüsoy, Kamile, “Şii Kültürdeki Hz. Ali Mucizeleri Üzerine Bir Değerlendirme”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 7, S. 35, 2014, ss. 358-382.
- Ünver, İsmail, “Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, *Türkoloji Dergisi*, C. XI, S. 1, 1993, ss. 51-89.
- Yardım, Ali, “el-İstîâb”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 23, TDV Yay., İstanbul 2001, ss. 314-315.
- Yardım, Ali, “eş-Şifâ”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 39, TDV Yay., İstanbul 2010, ss. 134-138.
- Yavuz, Salih Sabri, “Mi'râc”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 30, TDV Yay., İstanbul 2005, ss. 132-135.
- Yavuz, Yusuf Şevki, “Delâ'ilü'n-nübüvve”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 9, TDV Yay., İstanbul 1994, ss. 117-118.
- Yavuz, Yusuf Şevki, “Me'âricü'n-nübüvve”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 28, TDV Yay., Ankara 2003, ss. 209-210.
- Yavuz, Yusuf Şevki ve Avcı, Casim “İbnü'l-Cevzi, Ebü'l-Ferec”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 20, TDV Yay., İstanbul 1999, ss. 543-549.
- Yekbaş, Hakan, *Türk Edebiyatında Hz. Ali ve Fâtıma Mevlidleri*, Asitan Kitap, Ankara 2012.
- Yıldıran Sarıkaya, Meliha *Türk-İslâm Edebiyatında Hz. Ali*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul 2004.
- Yıldırım, İsmail, “Bektaşî Şairi Ali Nihânî Yozgadî ve Menâkib-ı Murtazaviyyesi”, *Turkish Studies*, 8/4, 2013, ss. 453-461.
- Yıldırım, İsmail, *Ali Nihânî Yozgadî-Menâkib-ı Murtazaviyye (İnceleme-Tenkitli Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale 2013.
- Yıldız, Abdulvahap “Mevlânâ'nın Mesnevîsinde Hz. Ali'nin Şahsiyeti”, *Hararan Üniv., İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 18, S. 18, 2007, ss. 129-139.
- Yılmaz, Hasan Kâmil, “Celâleddîn Hüseyin el-Buhârî”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 7, TDV Yay., İstanbul 1993, ss. 250-251.
- Yılmaz, Mehmet, *Kültürümüzde Âyet ve Hadisler*, Kesit Yayınları, İstanbul 2013.
- Yiğit, İsmail, “Osman”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 33, TDV Yay., İstanbul 2007, ss. 438-439.

Özel İsimler Dizini

A

- 'Abbâs ibn 'Abdü'l-muṭṭalib 301, 525, 554
- 'Abbâsiyye 488
- 'Abdu'llâh [bin] 'Abbâs 165
- 'Abdu'llâh [bin] Ebü Şihâb ez-Zühri 532
- 'Abdu'llâh [bin] Habbâb 588
- 'Abdu'llâh [bin] Hâriş-i Tâi 582
- 'Abdu'llâh [bin] Mes'ud 528
- 'Abdu'llâh [bin] 'Ömer 219
- 'Abdu'llâh bin 'Ömer Haṭṭâb 567
- 'Abdu'llâh [bin] Selâm 189
- 'Abdu'llâh ibn 'Abbâs 158, 169, 171, 204, 213, 222, 250, 289, 310, 328, 344, 355, 391, 465, 504, 583, 585, 587, 588, 594
- 'Abdu'llâh ibn 'Adî 574
- 'Abdu'llâh ibn 'Amr 'Âş 575, 578
- 'Abdu'llâh ibn 'Avf 358
- 'Abdu'llâh ibn Ca'fer Tayyâr 637
- 'Abdu'llâh ibn Caşş 255, 535
- 'Abdu'llâh ibn Cumaḥî 531
- 'Abdu'llâh ibn Cübeyr 530, 538
- 'Abdu'llâh ibn Ebî 539, 556
- 'Abdu'llâh ibn Ebî Râfi' 583
- 'Abdu'llâh ibn Halef 564
- 'Abdu'llâh ibn Hanbel 342
- 'Abdu'llâh ibn Humejd 532
- 'Abdu'llâh ibn Huzâi 354
- 'Abdu'llâh ibn Kamî'e 532
- 'Abdu'llâh ibn Kevvâ 586, 587, 588
- 'Abdu'llâh ibn Mektüm 529
- 'Abdu'llâh ibn Mes'ade 573
- 'Abdu'llâh ibn Mes'ud 165, 175, 179, 230, 339, 341, 409, 533, 544, 555, 596
- 'Abdu'llâh ibn 'Ömer 573, 620, 637
- 'Abdu'llâh ibn 'Ömer Haṭṭâb 573, 620
- 'Abdu'llâh ibn Rebî'a 530
- 'Abdu'llâh ibn Selâm 325, 546
- 'Abdu'llâh ibn Ümeyye 556
- 'Abdu'llâh ibn Vehb 561, 587, 589
- 'Abdu'llâh ibn Zübeyr 355, 555, 637
- 'Abdu'llâh-i Enşâri 186, 192, 193, 195, 197, 208
- 'Abdu'r-raḥmân [bin] 'Avf 334
- 'Abdu'r-raḥmân-ı Câmî 266, 294, 302

‘Abdu’r-raḥmān ibn ‘Avf 229, 337, 530, 616
‘Abdu’r-raḥmān ibn Ebî Bekr 637
‘Abdu’r-raḥmān ibn Ebî Leylî 595
‘Abdu’r-raḥmān ibn Hâlid 575
‘Abdu’r-raḥmān ibn Mülcem 631, 639
‘Abdu’r-raḥmān Mülcem-i Murâdi 628
‘Abdu’s-şamed 435
‘Abdü’l-ḥamid 435
‘Abdü’l-mecid 435
‘Abdü’l-muṭṭalib 216, 217, 300, 314, 570, 579
‘Abdü’l-‘uzzâ 301
‘Abdü’l-vâhid ibn Zeyd 483
‘Abdümenâf 579
‘Abide-i Selmânî 589
Âdem 129, 144, 216, 225, 230, 246, 257, 265, 266, 268, 278, 282, 314, 316, 318, 325, 326, 418
‘Adî bin Hâtim 561, 585
‘Adî bin Şâbit 213, 505
‘Adî ibn Hâtim-i Tâi 568
Âdiyât 559
A’sem-i Küfî 174, 450, 581
‘Afî-i Kindî 310
Aḥmed ibn Ḥanbel 143, 164, 220
Aḥmed-i Küfî 518, 519
Aḥmed-i Muhtâr 211, 368, 393, 397, 437, 475, 489, 531, 545, 548, 580
Aḥmer 574
Aḥnef ibn Kays 564
Aḥnes ibn Şerîk 526
Aḥsenü’l-kibâr 290, 317, 322, 426, 465, 468, 595, 601
‘Âişe 183, 228, 254, 257, 260, 287, 339, 344, 354, 355, 387, 426, 437, 448, 500, 537, 561, 562, 637
‘Akabe 54, 163, 481
‘Akîk 543
‘Akîl 199, 305, 387, 505, 528
‘Âkiletü’l-ekbâd 400, 534, 570, 575
Alb Arslan 475
‘Ali 28, 46, 72, 84, 127, 134, 137, 140, 143, 144, 145, 149, 151, 152, 157, 158, 162, 163, 164, 166, 174, 176, 177, 181, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 194, 196, 197, 199, 202, 203, 211, 213, 214, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 226, 229, 230, 233, 234, 235, 242, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 255, 256, 257, 259, 260, 264, 265, 297, 303, 306, 310, 317, 321, 325, 329, 334, 362, 363, 409, 411, 562, 565
‘Âl-i ‘Abâ 147, 183, 285, 646
‘Ali bin Ebü İbrâhîm 198
‘Ali bin ‘İsâ 198
‘Ali bin Muḥammed 197
‘Ali bin Mūsâ 197
‘Ali ibn Ebî Tâlib 36, 44, 50, 52, 53, 127, 134, 158, 162, 163, 164, 170, 176, 185, 189, 191, 192, 195, 196, 197, 200, 219, 223, 224, 225, 227, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 244, 246, 249, 250, 252, 253, 254, 256, 259, 261, 263, 267, 286, 288, 290, 296, 310, 311, 318, 327, 339, 341, 343, 344, 346, 356, 358, 363, 364, 379, 384, 385, 391, 392, 400, 402, 403, 411, 414, 415, 421, 424, 431, 437, 455, 459, 463, 465, 466, 470, 472, 474, 479, 483, 485, 486, 490, 494, 499, 507, 511, 515, 516, 519, 523, 526, 530, 540, 547, 548, 549, 553, 554, 563, 567, 569, 572, 575, 579, 584, 604, 630, 638, 639

‘Ali ibn Hüseyin 197
‘Ali Murtazâ 57, 76, 83, 93, 97, 108, 143, 144, 151, 152, 174, 177, 183, 190, 191, 193, 195, 196, 198, 201, 203, 206, 210, 214, 215, 225, 228, 233, 240, 244, 245, 251, 256, 257, 258, 262, 263, 281, 288, 289, 291, 309, 311, 313, 321, 322, 323, 324, 326, 328, 330, 335, 338, 339, 341, 342, 343, 344, 346, 347, 360, 366, 383, 386, 390, 392, 393, 402, 463, 479, 481, 497, 498, 499, 507, 512, 514, 517, 530, 531, 533, 538, 539, 540, 543, 546, 548, 556, 558, 565, 567, 579, 584, 586, 592, 598, 625, 636
‘Ali Mūsâ Rızâ 366
‘Ali Nihânî el-Yozgadi 50, 127
‘Aliyy-i a’lâ 435
‘Alkame bin ‘Amirî 586
‘Alkame bin Kays 341
‘Ammâr [bin] Yâsir 294, 434, 478, 482, 494, 564, 566, 568, 577, 604
‘Amr [bin] ‘Aş 558, 572, 573, 576, 581, 583, 584, 623, 630
‘Amr-ı Sekünî 573
‘Amr ibn ‘Abdûd 196, 541, 633
‘Amr ibn ‘Abdu’llâh-i Cumaḥî 534
‘Amr ibn ‘Aş 567, 571
‘Amr ibn Bekr-i Sa’dî 630
‘Amr ibn Cemûḥ 537
‘Amr ibn Cürmüz 564
‘Amr ibn ‘Osmân 566
‘Amr ibn Sa’id ibnü’l-‘Aş 566
‘Amr ibn ‘Umeyy 577
‘Amr ibn ‘Utbe 307
‘Amr ibn Ümeyye 539
‘Ankâ 575
‘Antere [ibn] ‘Amr 466
‘Arafât 609
‘Âsafî 279
‘Âsaf ibn Beraḥyâ 262, 461, 484
Aşbağ bin Nebâte 417, 431, 473, 485, 581
Aşḥâb-ı Kehf 430, 468
Aşḥâb-ı Şuffe 558
‘Âşım ibn ‘Adî 529
‘Âşım ibn Küleyb 561
‘Âşım [ibn] Şâbit 530
‘Âşım ibn Şâbit 530, 533
‘Aş ibn Sa’id 527
‘Aş ibn Vâ’il 194
‘Âşir ibn Cemâ’a 555
‘Âtike bint ‘Abdü’l-muṭṭalib 525
‘Attâb ibn Esid 554, 556
A’yen bin Ḍubey’a 563
Âyet-i Tahrim 605
‘Ayneyn 530, 538
Âzerbaycân 420
‘Azrâ’il 322
B
Bâbil 475
Bâbü’s-su’bân 477
Bâbü’l-beled 435
Bağdâd 173, 494
Bahrüd-dürer 224
Bahrül-ensâb-ı Necefi-i H’âce 216
Bahrül-ma’ânî 144
Bahrül-ma’arif 227, 228, 243, 244, 245, 344
Bahrül-menâkib 173, 191, 192, 245, 290, 325, 341, 561
Bakî-i Garḥad 408
Baḳrî’ül-Garḥad 258
Başra 214, 254, 354, 355, 433, 446, 448, 450, 500, 506, 561, 563, 565, 566, 567, 569, 587
Baḥḥâ 525, 610
Baḥn-ı Nahle 556
Baḥn-ı Vâdi 609
Bedr 205, 354, 368, 524, 525, 534, 536, 542, 555, 568, 595, 620, 640
Bedr Gazâsı 205

Behrâm 567
 Bekr ibn Hâfş 358
 Belh 447
 Belkîs 461, 484
 Benî Abbâs 485
 Benî Abd-i Kays 634
 Benî Abdü'd-dâr 530, 534
 Benî Haleb 355
 Benî Hanîfe 418
 Benî Hâşim 246, 300, 331, 448,
 525, 615
 Benî Hatme 540
 Benî Hevâzin 553, 555
 Benî Huzâ'a 200
 Benî İsrâ'il 131, 163, 165, 439,
 458, 466, 487
 Benî Kinde 336
 Benî Kurayza 545
 Benî Muğîṭ 621
 Benî Muḥârib 541
 Benî Muştalîk 540
 Benî Naḍîr 539, 540
 Benî Neccâr 359
 Benî Sa'd 546
 Benî Süleym 554
 Benî Temîm 564, 630
 Benî Ümeyye 286, 401, 424, 448,
 555, 567, 623
 Benî Zühre 525, 526
 Benü Bekr 358
 Benü Huzâ'a 358
 Benü Temîm 286
 Berâ ibn Âzîb 174, 220, 232, 260,
 335, 397, 457, 559
 Berre bint Dırâr 540
 Beşâratî'l-Muştafâ 301, 304, 346
 Beşîr ibn Sa'd-ı Enşârî 615
 Betül 255, 258, 355, 444
 Beyhakî 227, 608
 Beyt-i Şerîf 247, 281
 Beytullâh 300, 310, 358, 403,
 426, 465
 Beytül-'Atîk 281
 Beytül-Harâm 281, 327, 609

Beytül-mâl 412, 480, 500, 504,
 510, 520, 622, 623
 Beytül-ma'mûr 275, 385, 386
 Beytül-muḥaddes 249, 427, 443
 Bilâl 309, 342, 360, 386, 545, 610
 Buḥârâ 447
 Buḥârî 218, 220, 524, 549
 Bülyâ 435
 Burâk ibn 'Abdu'llâh-i Temimî 630
 Büreyde bin el-Ḥuşayb 548
 Büreyde ibn Ḥuşayb 588
 Büreyde ibn Ka'b 301
 Büreyde-i Eslemî 172, 359
 Büsr ibn Ertât 576

C - Ç

Câbir Enşârî 187, 223, 230, 238,
 335, 341, 434, 457, 543
 Câbir ibn 'Abdu'llâh 43, 55, 79,
 101, 102, 164, 186, 192, 193,
 195, 197, 216, 218, 234, 243,
 288, 307, 364, 415, 451, 457,
 476, 506
 Câbir ibn Semüre 54, 163
 Cäbüllkâ 492
 Cäbülsâ 492
 Ca'de bint Eş'âs 637
 Ca'fer ibn Ebî Tâlib 553
 Ca'fer-i Şâdîk 136
 Ca'fer-i Tayyâr 309, 360, 367,
 570, 612
 Cämî'ül-uşül 313
 Cebel-i 'Arafât 234
 Cebel-i Uḥud 247
 Cebrâ'il 152, 170, 188, 225, 231,
 240, 246, 249, 252, 253, 275,
 287, 322, 323, 324, 329, 331,
 346, 361, 364, 385, 463, 481,
 511, 513, 527, 531, 539, 553,
 578, 593, 595, 596
 Celâlüd-din-i Rümî 144
 Cemî' bin 'Umeyr 339
 Cemî'-i Deylemî 227, 228, 232,
 240, 242

Cemretül-'Aḳabe 610
 Cenâb-ı Emîr 206, 497, 560, 561,
 565, 576, 579, 605, 631
 Cenâb-ı Haydar 211, 305, 334,
 527, 543, 567
 Cenâb-ı Peygamber 152, 165, 309,
 334, 417, 525, 548
 Cenâb-ı Velâyet 137, 138, 141,
 154, 357, 376, 396, 399, 408,
 434, 450, 476, 481, 485, 486,
 494, 496, 543, 556, 559, 563,
 571, 572, 576, 581, 586, 588,
 596, 607, 618, 619, 621, 623
 Ceng-i Huneyn 237
 Ceng-i Şifin 458
 Cennet-i 'Adn 233, 427
 Cennet-i Firdevs 426
 Cevâhirül-aḥbâr 225
 Ceyhün 572, 581
 Cibril 145, 153, 166, 170, 190,
 252, 257, 260, 275, 289, 293,
 311, 312, 318, 323, 324, 334,
 345, 346, 360, 361, 390, 462,
 470, 505, 528, 545, 577, 593,
 636
 Cibril-i Emîn 152, 390, 470, 545
 Ci'râne 556
 Cuhfe 594
 Curf 613
 Cübeyr ibn Muṭ'im 534
 Cümcüme bin Kerkere 495
 Cündeb ibn 'Abdu'llâh 396
 Cüneyd-i Bağdâdî 143, 394
 Cürhüm 328
 Cüveyriyye 540
 Cüveyze bin Sahere 432
 Çah-ı Bedr 528
 Çihil-Meclis 319

D
 Damdam-ı Gıfâr 525
 Damgân 447
 Dârü'n-Nedve 331
 Dävüd 278, 301, 346, 348

Dävüd-ı Bekrî 572
 Defter-i Şânî-i Ravzatül-aḥbâb
 307, 354, 411
 Delâ'ilü'n-nübüvve 143, 399, 457
 Deşt-i Erjen 317, 319, 494
 Deylemân 448
 Deyr-i Mu'aviye 539
 Dımaşq 324, 468, 505, 567, 571,
 631
 Dırâr bin Haṭṭâb 541
 Dırâr ibn Haṭṭâb 543
 Di'bil-i Yemânî 393
 Dihlevîler 159
 Dihye-i Kelbî 287, 552
 Divân 147, 452, 465
 Dümetül-Cendel 584, 586
 Döldül 382, 473, 481, 494, 516,
 596
 Dürer 215, 359
 Düreyde-i Cüşemî 554
 Düstürül-ḥaḳâyîk 181, 229, 244,
 291, 293, 295, 319, 547, 608

E
 Ebi Kuḥafe 312, 534
 Ebi Leheb 555
 Ebi Süfyân 444
 Ebü 'Abdu'llâh en-Nisâbü'rî 313
 Ebü 'Abdu'llâh ibn Humejd 534
 Ebü 'Abdu'llâh-i Enşârî 479
 Ebü 'Alî Mūsâ 361
 Ebü 'Amir 541
 Ebü 'Amir-i Eş'arî 556
 Ebü 'Ammâre 535
 Ebü Bekr 87, 151, 153, 190, 201,
 203, 210, 212, 227, 228, 235,
 249, 258, 261, 286, 292, 307,
 309, 310, 311, 313, 333, 334,
 339, 342, 343, 358, 360, 367,
 383, 386, 402, 417, 418, 426,
 430, 432, 437, 443, 468, 470,
 482, 530, 533, 544, 548, 553,
 558, 568, 569, 594, 595, 596,
 601, 605, 614

Ebû Bekr eş-Şiddîk 151, 210, 426, 544
 Ebû Bekr ibn Kûhâfe 358
 Ebû Bekr-i Taybâdî 201
 Ebû Bekr Şiddîk 311, 334, 367, 383, 482, 568, 600
 Ebû Ca'fer-i Şânî 164
 Ebû Cehl 194, 204, 298, 312, 331, 525, 528
 Ebû Cendel ibn Süheyl 358
 Ebû Cervel 556
 Ebû Derdâ 330, 333
 Ebû Dücâne 187, 530, 533, 539
 Ebû Eyyüb-i Enşârî 341, 588
 Ebû Halef-i Cumaḥî 477
 Ebû Ḥanîfe-i Dîneverî 563
 Ebû Ḥanîfe-i Dîneverî Târiḫi 589
 Ebû Hureyre 199, 229, 243, 256, 259, 520, 638
 Ebû Kâtâde 540, 588
 Ebû Kûbeys 525
 Ebû Leheb 331, 333
 Ebû Leylî-i Gıfârî 235
 Ebû Lübâbe 529
 Ebû Mes'ûd-ı Enşârî 568
 Ebû Mûsâ 258, 446, 520, 553, 556, 583, 584, 586
 Ebû Mûsâ el-Eş'ârî 446, 583
 Ebû Mûsâ el-Hindî 258
 Ebû Müslim-i Ḥavlânî 401
 Ebû 'Ömer-i Zâhid 310
 Ebû Râfi' 200
 Ebû Sa'îd-i Ḥudrî 176, 177, 185, 203, 224, 226, 231, 236, 254, 441, 451, 524, 586
 Ebû Sa'îd-i Simnânî 581
 Ebû Sâlim 341
 Ebû Şamşâm-ı 'Absî 469
 Ebû Seleme 529
 Ebû Süfyân 200, 524, 525, 529, 532, 533, 538, 541, 554, 574, 579
 Ebû Süfyân-ı Hâşimî 555
 Ebû Süfyân ibnü'l-Ḥârîş 554

Ebû Şahme bin 'Ömer 479
 Ebû Talḥa-i Enşârî 533
 Ebû Tâlib 171, 187, 214, 217, 295, 296, 297, 298, 299, 302, 304, 310, 574, 579
 Ebû Tûrâb 294, 397, 435
 Ebû 'Ubeyde 333, 358, 527, 530, 533, 556, 614
 Ebû 'Ubeyde bin el-Ḥârîş 528
 Ebû 'Ubeyde-i Cerrâḥ 333, 358, 530, 533, 556
 Ebû 'Ubeydu'llâh-i Ğanevî 590
 Ebû Ümâme-i Bâhilî 257
 Ebû Vâ'il 342
 Ebû Zer-i Ğıfârî 236, 237, 241, 256, 258, 307, 321, 478, 595
 Ebül-A'ver-i Sülemî 571
 Ebül-Fazl-ı Kirmânî 437
 Ebül-Ḥakem ibn Ahnes 534, 537
 Ebül-Ḥamrâ 221, 224, 225, 233
 Ebül-Ḥârîş ibn 'Alkame 336
 Ebül-Ḥasan bin 'Alî bin Hârûn-ı Mün cem 485
 Ebül-Heysen 578
 Ebül-Ḥurre 312
 Ebül-Kâsım Muḥammed Muştafâ 130
 Ebül-Leys-i Semerḳandî 441
 Ebül-ma'şer 435
 Ebül-Mü'eyyed 157
 Ecmîr 455
 Eflaḥ 479
 Efrâd-ı Dârekuṭnî 231
 Eḫad 128, 425, 435
 Emâlî 167, 593
 Emîr 'Abdu'llâh el-Ḥüseynî et-Tirmizî 51, 131
 Emîr Dâvûd 475
 Emîr Hâşimî 209
 Emîr Ḥüsvî-i Dihlevî 362
 Emîr 'Ubeydu'llâh 413
 Emîrül-mü'minîn 27, 28, 29, 45, 46, 52, 53, 74, 77, 83, 86, 93, 95, 97, 99, 100, 102, 104, 106,

107, 108, 111, 115, 119, 137, 139, 146, 147, 149, 151, 153, 154, 157, 159, 162, 163, 165, 166, 167, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 178, 180, 181, 183, 185, 186, 188, 194, 197, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 211, 212, 213, 223, 229, 233, 234, 238, 242, 243, 245, 246, 247, 248, 249, 254, 262, 263, 264, 281, 285, 286, 290, 291, 293, 294, 295, 297, 300, 305, 306, 308, 310, 311, 313, 316, 317, 322, 323, 324, 327, 328, 329, 331, 332, 333, 334, 337, 341, 343, 344, 353, 354, 355, 357, 358, 359, 366, 371, 379, 383, 386, 387, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 401, 406, 407, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 417, 419, 421, 422, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 432, 433, 435, 436, 438, 441, 442, 444, 445, 448, 449, 450, 451, 454, 455, 456, 457, 458, 460, 461, 462, 463, 464, 466, 468, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 484, 485, 488, 489, 490, 491, 492, 494, 495, 496, 498, 500, 504, 505, 506, 507, 509, 510, 513, 515, 518, 523, 524, 527, 530, 533, 535, 539, 540, 542, 545, 547, 549, 551, 552, 555, 556, 558, 559, 561, 562, 566, 568, 571, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 583, 584, 585, 586, 588, 589, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 598, 599, 600, 601, 602, 604, 607, 608, 610, 613, 614, 616, 620, 624, 626, 628, 629, 631, 633, 636, 637
 Emîrû'n-Nahl 435
 Enes [bin] Mâlik 234, 238, 253, 256, 257, 286, 365, 457
 Enes ibn Mâlik 151, 227, 233, 252, 289, 290, 307, 310, 341, 364, 457, 468
 Enes ibn Naḍr 538
 Enşâr 163, 237, 247, 251, 257, 263, 333, 342, 386, 443, 456, 471, 525, 526, 527, 534, 536, 540, 541, 548, 554, 557, 570, 578, 583, 603, 605, 614, 617, 619, 620, 622
 Erba'in 216, 218, 220, 221, 222, 223, 241, 308, 409, 513
 Erba'in-i Cârullah-i Allâme 409, 513
 Erba'in-i Ebül-Mekârim 218
 Erba'in-i İmâm Ḥudâbâdî 308
 Erṭâr ibn Şûrahbil 534
 Esbâb-ı Nüzül 170, 173, 178
 Esbâb-ı Nüzül-i Vâhidî 170, 608
 Esed 212, 554
 Esedu'llâh 255, 293
 Esedu'llâhî'l-ğâlib 36, 44, 50, 52, 108, 127, 134, 140, 162, 256, 318, 327, 391, 432, 490, 523, 529, 534, 539, 547, 571, 573, 583
 Esfâr-ı Mûsâ 304
 Esmâ bint 'Umeys 190, 218, 388, 390, 420, 451, 553
 Esved ibn Ka'b-ı 'Ansî 612
 Esved ibn Yezid 341
 Eş'âs ibn Kaḳays 310, 418, 457, 572, 582, 590
 Evsat-ı Taberânî 166, 223, 232, 288, 291, 344, 524, 549
 Evs ibn Ḥavlî-i Enşârî 357
 Evs ibn Şâbit 333
 Evṫâs 237, 556
 Eyyüb 144, 225, 269, 341, 347
F
 Faḫr-i Râzî 198, 504, 609

Fâris 446
 Faşlül-hiṭâb 183, 189, 221, 227,
 228, 235, 241, 242, 308, 360,
 363, 392, 410, 499, 636
 Faşlül-hiṭâb-i H'âce Muḥammed
 Pârsâ 221
 Fâṭıma 122, 164, 183, 185, 189,
 199, 206, 211, 217, 224, 233,
 238, 239, 241, 242, 245, 250,
 253, 255, 258, 284, 294, 295,
 296, 297, 300, 302, 304, 307,
 330, 336, 340, 342, 364, 383,
 384, 387, 553
 Fâṭıma bint Esed 295, 296, 301,
 302
 Fâṭıma bint Muḥammed 253, 385
 Fâṭıma-i Betül 336
 Fâṭıma-i Zehrâ 307, 383, 386,
 390, 444
 Fâṭımatü'z-Zehrâ 55, 76, 164, 182,
 215, 249, 289, 294, 323, 338,
 342, 346, 360, 402, 454, 474,
 609
 Fazl ibn 'Abbâs 554
 Fedek 547, 553
 Ferğana 447
 Feridü'd-din Genc-i Şeker 38, 133,
 157
 Ferve ibn Nevfel-i Eşcaî 588
 Fevâ'idü'l-fu'âd 376
 Fırât 286, 444, 454, 494, 571,
 572, 579
 Fiğânî 430, 452, 517
 Filisṭin 567
 Firâs ibn Ömer 457
 Fir'avn 145, 277, 279, 410, 486
 Firdevs 131, 141, 245, 339, 504,
 570, 579, 608
 Firdevsî 168, 486, 552
 Firdevs-i Berin 141, 339, 579, 637
 Firdevsü'l-aḥbâr 180, 185, 193,
 220, 221, 230, 232, 233, 235,
 242, 608
 Frengiyân 435

Furkân 429, 466
 Fûls Büt-hânesi 557
 Fütühâtü'l-ḳuds 297, 487, 514,
 590, 636, 639

G

Ġaddâr 576
 Ġadir-i Hum 174, 177, 239, 241,
 259, 260, 309, 471, 560, 608,
 613
 Ġâr-ı Aşḫâb-ı Kehf 468
 Ġazâ-yı Bedr 527
 Ġazâ-yı Hayber 292, 336
 Ġazâ-yı Hendek 633
 Ġazâ-yı Uḥud 507, 529, 532, 537
 Ġazve-i Ahzâb 545
 Ġazve-i Bedr 524
 Ġazve-i Benî Ḳurayza 545
 Ġazve-i Hendek 540
 Ġazve-i Huneyn 553
 Ġazve-i Zü'l-'Aşire 294
 Gencü'l-esrâr 293, 319
 Ġurâbiyye 151
 Ġüristân-ı Bakî' 478
 Ġüristân-ı Benî Esed 477
 Ġurûr 539
 Ġürgân 447
 Ġüzide 609

H

H'âce-i Kâ'inât 172, 287, 386
 H'âce Muḥammed Dehdâr 264
 H'âce Mu'inü'l-Haḳ 143
 H'ârezm 157, 180, 186, 447
 Habbâb ibnü'l-Eret 307
 Habbe-i 'Urenî 313, 356, 357
 Habes 553
 Habîb ibn Hammâd 433
 Habîb ibn Ömer 636
 Habîb ibn Züheyr 620
 Habîbü'n-Neccâr 218
 Habîbü's-siyer 143, 288, 290, 291,
 310, 331, 333, 334, 336, 357,

392, 398, 400, 448, 456, 481,
 523, 544, 546, 547, 553, 558,
 559, 561, 564, 566, 579, 609,
 636, 637
 Hâbil 427
 Haccâc 397, 454
 Haccâc ibn 'Abdu'llâh-i Dımeyrî
 631
 Hâcel ibn Eşâl 573
 Hacer-i Mükerrerem 264
 Hacerü'l-Esved 427, 442, 609
 Hadice bint Huveylid 311
 Hadicetü'l-Kübrâ 309, 311, 360,
 387
 Hadîka 150, 167, 578
 Hâfiẓ Ahmed ibn Merdüye 166
 Hâfiẓ-ı Şirâzi 321
 Hâfiẓ ibn Merdüye 175, 196
 Hâkim Ebü 'Abdu'llâh-i Nisâbüri
 334
 Hâkim ibn Cebele 621
 Hâkim ibn Hizâm 525
 Hâkim Senâî 167, 288, 289, 451,
 501, 528, 637
 Hâlid ibn 'Abdü'l-melik Mervân
 477
 Hâlid ibn Mülcem 561
 Hâlid ibn Rebî' 510
 Hâlid ibn Sa'îd 615
 Hâlid ibn 'Urfaṭa 433
 Hâlid ibn Velid 418, 530, 542, 554
 Hâlid ibn Yezid 457
 Hâmîdî 179
 Hâmî-i 'İsâ 435
 Hamrâ'ül-Esed 538
 Hamza 193, 206, 577
 Hanzale bin Ebî 'Âmir 533
 Hanzale bin Ebî Süfyân 527
 Harâ'icü'l-Cerâ'ih 483
 Harb-i Bedr 333
 Harb-i Cemel 354, 396, 436, 437,
 450, 561, 564, 566, 590
 Harb-i Şifin 247, 401, 434, 467
 Harb-i Uḥud 620
 Harem-i Mu'azzama 301
 Harem-i Muhterem 299, 312
 Harem-i Muhtereme 302
 Hârice bin Zeyd 538
 Hârice-i Zeyd-i Enşârî 333
 Hâricî 147, 157, 454, 458, 484,
 488
 Hâriş A'ver-i Hemedânî 476
 Hâriş-i A'ver 415
 Hâriş ibn Dırâr 540
 Hâriş ibn Hassân 466
 Hâriş ibn Rebî' 516
 Hâriş ibn Şimme 529
 Hâriş ibn Şabit 529
 Hâriş ibn Süveyde 612
 Hâriş-i Hemedânî 590
 Harḳil 218
 Hârûn 144, 176, 204, 218, 219
 Hârûnu'r-Reşid 324, 359, 636
 Harurâ 587
 Hasan 181, 182, 183, 185, 189,
 197, 199, 215, 216, 217, 224,
 234, 241, 242, 253, 259, 289,
 322, 323, 344, 359, 361, 364,
 365, 376, 383, 386, 390, 420,
 422, 442, 443, 444
 Hasan-ı Başrî 488
 Hasan-ı Dihlevî 376
 Hasan ibn 'Alî 197
 Hasan ibn Muḥammed 639
 Hassân ibn Şabit 166, 173, 238,
 307
 Haşim ibn 'Abdümenâf 570
 Haşim ibn Yezid 341
 Hâtem-i Enbiyâ 36, 44, 134, 144,
 336, 415, 417, 428, 445, 462,
 466, 580, 594
 Haṭîb-i H'ârezm 186, 194, 195,
 205
 Hâtîfî 453
 Havâric 154, 176, 409, 422, 457,
 489, 585, 587, 588, 589, 630
 Havâriyyün 445
 Havvâ 266, 404, 418, 429

Havvât ibn Cübeyr 529
 Havz-ı Keşer 199, 219, 241, 242,
 258, 454
 Hayber 145, 195, 212, 298, 399,
 447, 450, 466, 477, 510, 516,
 540, 546, 547, 549, 550, 551,
 552, 564, 592
 Haydar 147, 148, 192, 195, 204,
 211, 226, 231
 Haydar-ı Kerrâr 59, 114, 211, 218,
 226, 237, 251, 351, 360, 378,
 397, 475, 486, 489, 495, 516,
 519, 527, 531, 534, 543, 557,
 558, 572, 573, 574, 577, 580,
 588, 597, 628, 630, 631, 646
 Hazret-i Abbâs 178, 576
 Hazret-i Âdem 262, 265, 326, 340,
 404, 606
 Hazret-i Âli 137, 596
 Hazret-i Cibril 137
 Hazret-i Danyâl 439
 Hazret-i Emîr 107, 138, 140, 155,
 163, 165, 170, 172, 173, 175,
 177, 181, 185, 190, 200, 202,
 207, 211, 214, 215, 219, 223,
 229, 236, 237, 247, 266, 275,
 287, 290, 294, 296, 298, 301,
 302, 303, 304, 307, 310, 313,
 314, 316, 317, 323, 324, 327,
 328, 331, 332, 333, 335, 343,
 354, 356, 358, 363, 367, 372,
 384, 387, 393, 395, 396, 399,
 400, 402, 403, 404, 406, 409,
 410, 413, 414, 415, 417, 418,
 420, 421, 422, 423, 425, 427,
 430, 431, 432, 433, 434, 435,
 436, 437, 438, 439, 441, 443,
 445, 446, 448, 451, 453, 456,
 458, 459, 461, 462, 463, 464,
 465, 466, 468, 472, 473, 474,
 475, 476, 477, 478, 480, 481,
 482, 484, 485, 486, 487, 490,
 491, 493, 494, 495, 496, 498,
 504, 505, 506, 507, 511, 513,
 515, 516, 518, 519, 520, 524,
 526, 542, 550, 552, 559, 560,
 561, 562, 565, 566, 567, 572,
 573, 575, 576, 579, 581, 582,
 584, 586, 587, 588, 589, 590,
 591, 592, 593, 594, 595, 596,
 597, 598, 599, 600, 601, 604,
 605, 606, 607, 610, 614, 619,
 620, 621, 623, 624, 629, 632,
 633
 Hazret-i Fâtıma 330, 390, 407,
 474, 511, 513
 Hazret-i Hamza 405, 534
 Hazret-i İsa 234, 262, 404, 445
 Hazret-i İbrâhîm 133, 179, 190,
 196
 Hazret-i İmâm 163, 295, 307, 322,
 459, 486, 504, 512, 542, 545,
 560, 568, 585, 590, 608, 632,
 637
 Hazret-i Meryem 234, 405
 Hazret-i Muhammed 161, 203,
 290, 301, 321, 403, 405
 Hazret-i Mûsâ 262, 268, 552
 Hazret-i Nuh 262, 636
 Hazret-i Ömer 360, 415, 421,
 439, 478, 606
 Hazret-i Resûl 153, 157, 163, 165,
 167, 169, 171, 172, 175, 180,
 185, 186, 188, 190, 192, 198,
 202, 216, 226, 229, 238, 241,
 256, 259, 260, 262, 263, 265,
 286, 287, 288, 290, 292, 293,
 294, 295, 296, 298, 304, 310,
 314, 318, 324, 335, 337, 339,
 340, 341, 342, 343, 344, 346,
 353, 354, 356, 357, 359, 361,
 364, 367, 377, 383, 384, 387,
 390, 402, 403, 405, 406, 414,
 417, 430, 441, 455, 462, 468,
 471, 474, 476, 477, 480, 481,
 496, 499, 505, 506, 511, 513,
 524, 526, 527, 529, 532, 533,
 535, 537, 539, 546, 548, 552,

555, 556, 558, 559, 560, 578,
 580, 583, 584, 589, 590, 591,
 593, 595, 596, 598, 600, 601,
 604, 626, 636
 Hazret-i Selmân 407, 480, 482
 Hazret-i Şâh 135, 137, 139, 141,
 170, 421, 434, 485, 488, 494,
 516, 573, 574, 592
 Hazret-i Şit 427
 Hazret-i Yunus 404
 Hazret-i Yusuf 422
 Herât 446
 Heşt Bend 168
 Hişn-ı Kamûş 549
 Hişn-ı Şikk 547
 Hişâ 435
 Hızır 150, 159, 166, 273, 370,
 418, 427, 488
 Hicâz 213, 424, 489, 504, 580,
 582, 584
 Hidâyetü's-sü'eda 36, 44, 136, 143,
 159, 181, 189, 216, 218, 221,
 225, 229, 231, 238, 239, 241,
 289, 291, 304, 335, 346, 359,
 394, 504, 519, 545, 608
 Hikâyât-ı Nâsirî 296
 Hikâyâtü's-şâlihîn 296
 Hille 494
 Hilyetü'l-evliyâ 174, 223, 226, 233,
 234, 236, 243, 290, 608
 Hind 401, 461, 533, 535, 569,
 573
 Hindiler 159
 Hişâr-ı Neğâh 547
 Hişâr-ı Tâ'if 556
 Hişâm ibn Ümeyye 531, 534
 Hizânetü'l-Celâliyye 217
 Horâsân 435, 446, 475
 Hubâb ibn Münzir 530
 Hubâb ibnül-Münzir 529
 Hubşi bin Cünâde 217, 432
 Hücr ibnül-Kindî 588
 Hüd 144, 278
 Hudeybiyye 243, 584
 Hulâşatü'l-menâkib 83, 239, 241,
 243, 244, 245, 424
 Huneyn 322, 555, 556
 Hüreybe 561
 Hurkûş ibn Zühre 586, 588
 Huţbetü'l-beyân 264, 495
 Hüveytüb 'Abdü'l-'uzzâ 358
 Hüvey [bin] Ahtâb 551, 552
 Hüvey bin Ahtâb 540
 Hüvey ibn Ahtâb 546
 Hüzeyfe ibn Yemânî 242
 Hüzeyfe-i Yemânî 231
 Hüzeyfetü'l-Yemânî 165, 482
 Hüzeyme bin Şâbit-i Enşârî 307
 Hüzeyme ibn Şâbit-i Enşârî 622
 Hübeyre bin Ebî Vehb 541
 Hübeyre ibn 'Abdu'r-rahmân 461
 Hüseyin 181, 182, 183, 185, 189,
 197, 199, 215, 217, 224, 234,
 241, 242, 253, 254, 259, 262,
 289, 359, 361, 364, 365, 390,
 422, 446
 Hüseyin ibn 'Abdu'r-raḥîm 478
I - İ
 İrak 435, 461, 579, 582, 583, 588
 İsa 144, 160, 169, 246, 278, 346,
 362, 462, 604
 İsa ibn Meryem 144, 199, 325
 İblis 333, 430, 591, 592, 596
 İbn 'Abbâs 164, 166, 175, 180,
 183, 184, 185, 188, 189, 190,
 193, 204, 211, 218, 220, 224,
 231, 232, 235, 238, 250, 285,
 287, 307, 310, 323, 335, 340,
 344, 359, 360, 391, 392, 401,
 405, 421, 422, 431, 434, 436,
 444, 446, 464, 489, 490, 504,
 506, 507, 524, 603, 624
 İbn 'Abdü'l-berr 333
 İbn A'şem-i Küfi 354
 İbn Âzib 185, 397, 457
 İbn Cevzi 383

İbn Ebî Leylâ 549
 İbn Faḥrî 393
 İbn Hârûn-ı 'Abdî 176
 İbn Hind 626
 İbn Hudaýr 530
 İbn Kâmir'e 532, 536
 İbn Keşîr 169
 İbn Mâce 229
 İbn Merdüye 175, 181, 185, 188,
 190, 191, 193, 203
 İbn Mes'ûd 165, 196, 220, 222,
 227, 287, 339, 344
 İbn Mu'âz 189
 İbn Mülcem 308, 446, 628, 629,
 630, 631, 633, 634, 637
 İbn Mülcem-i Murâdî 630
 İbn 'Ömer 253, 261, 334, 336
 İbn Şafvân 477
 İbn Seyyid Ebü 'Alî bin 'Abdu'llâh
 el-'Alevî 475
 İbn Süfyân 212, 566, 571
 İbnü'l-lâh 199
 İbnü'l-Cevz-i Sekûnî 578
 İbnü'l-Kevvâ 422
 İbn Vefâ 639
 İbn Ziyâd 414
 İbrâhîm [bin] Muḥammed ibnü'l-
 Eş'arî 433
 İbrâhîm Edhem 133
 İbrâhîm ibn Hişâm el-Maḥzûmî
 455
 İbrâhîm-i Ḥalîl 179, 265, 269
 İcâz 541
 İcâz-ı Muştafâ 643
 İdrîs 144, 346, 444
 'Ikrimê bin Ebî Cehl 530, 541
 İ'lâmü'l-verâ 163, 608
 İlyâ 111, 214, 434, 435, 474, 670
 İlyâs 184
 İmâm 'Alî 153, 180, 183, 187,
 203, 220, 221, 230, 235, 236,
 245, 248, 255, 260, 344, 366,
 574, 603, 606, 613
 İmâm 'Alî Rızâ 235
 İmâm Ca'fer-i Şâdiḳ 36, 164, 181,
 197, 198, 205, 322, 346, 366,
 417, 422, 432, 437, 439, 473,
 475, 513, 530, 596, 605
 İmâm Ca'ferü's-Şâdiḳ 197
 İmâm Ḥanbelî 180
 İmâm Ḥasan 183, 290, 338, 355,
 360, 455, 458, 461, 462, 465,
 472, 481, 496, 498, 506, 507,
 512, 519, 566, 609, 632, 633,
 635, 637
 İmâm Ḥasan-ı 'Askerî 290, 458,
 481
 İmâm Hüseyin 183, 224, 262, 286,
 338, 360, 402, 422, 444, 445,
 455, 483, 511, 519, 631, 635,
 637
 İmâm Kırṭubî 310
 İmâm Mehdî 447
 İmâm Muḥammed Bâkır 191, 196,
 197, 201, 202, 256, 342, 401,
 551
 İmâm Mûsâ 'Alî er-Rızâ 464
 İmâm Mûsâ-yı Kâzım 142
 İmâm Rızâ 366, 469
 İmâm Sa'dü'd-din-i Kâzerûnî 310
 İmâm Şâfi'î 145, 481
 İmâm Yâfi'î 579
 İmâm Zeynü'l-Âbidîn 163, 593
 'Imrân Harîş 424
 'Imrân ibn Huşayn 218
 İncil 138, 210, 214, 300, 317, 393,
 394, 428, 429, 434, 466
 İrşâdü'l-müslimîn 143
 İsaf 328
 İshâḳ ibn Selmân-ı Hâşimî 359
 İskender-nâme 149
 İsrâfil 225, 240, 514, 527, 595
 İstî'âb 219, 224, 225, 237, 313,
 607
 İtimâdü'l-Ayân 535

K
 Ka'be 130, 178, 186, 241, 275,
 278, 280, 297, 298, 299, 301,
 303, 305, 316, 327, 330, 334,
 349, 371, 442, 510, 525, 541,
 592, 633
 Ka'b-ı Aḥbâr 567
 Ka'b ibn 'Aceze 226
 Ka'b ibn Esed 546
 Ka'b ibn Mâlik-i Enşârî 532
 Kâbile-i Benî Maḥzûm 473
 Kâbile-i Cüheyne 411
 Kâbile-i Hâşim 622
 Kâbile-i Hemedân 559, 575
 Kâbile-i Murâdîn 632
 Kâbile-i Rebî'a 434, 573
 Ka'bül-Aḥbâr 415
 Kâdisiyye 424
 Kâdi Şüreyḥ 606, 607
 Kâhramân 212
 Kâ'im 129, 164, 262
 Ka'ka' ibn 'Amr 561
 Kâl'a-i Ḥayber 215, 547
 Kâl'a-i Kâmus 547, 550, 552
 Kâl'a-i Şa'b 547
 Kâmilüs-Sefine 637
 Kânber 213, 351, 397, 412, 458,
 473, 476, 480, 490, 494, 505,
 518, 519, 602, 604, 606
 Kârûn 409, 492
 Kâsım-ı Kâhî 318, 395
 Kâşîṭin 561, 614
 Kâtâde 219, 545, 593
 Kaṭami 629, 630, 631, 637
 Kayser 399, 430
 Kayser-i Rûm 408
 Kays ibn Sa'd 568
 Kays ibnü'l-Kaysî 525
 Kelâ' el-Himyerî 596
 Kelâm-ı Qadîm 581
 Kelâm-ı Mecîd 347
 Kelâmu'llâh 165
 Kemâlî 209
 Kenzü'l-esrâr 143
 Kenzü'l-'ibâd 289
 Kenzü'l-'irfân 411
 Kenzü'n-Nebî-i Şâfi'î 216
 Kerbelâ 148, 182, 215, 289, 397,
 444, 483
 Keşfi 38, 44, 128, 129, 132, 156,
 177, 353, 373, 426, 642, 643,
 646
 Keşfü'l-gümme 164, 188, 189,
 197, 290, 333, 530, 540, 544,
 551, 554, 556, 558, 561, 564,
 574, 576, 581, 587, 600, 608,
 610, 636
 Keşfü'l-maḥcûb 143, 500
 Keşşâf 170, 173
 Keşşâf-ı Zemaḥşerî 171, 608
 Kışsa-i 'Afarit 591
 Kifâyetü'l-mü'minîn 286, 322, 418,
 464, 483
 Kifâyetü't-tâlib 364, 608
 Kinâne bin Ebî el-Ḥuḳayḳ 552
 Kirmân 446, 569
 Kitâb-ı Dürücüd-dürer 311
 Kitâb-ı Emâlî 415, 457
 Kitâb-ı Erba'in-i Ebül-Ḥasan ed-
 Dâmegânî 216
 Kitâb-ı fütüh 450
 Kitâb-ı Ḥallâḳ 169
 Kitâb-ı Ḥudâ 152, 172, 427, 461,
 582
 Kitâb-ı İstî'âb 310
 Kitâb-ı menâkıb 157
 Kitâb-ı Meveddât 342
 Kitâb-ı Nehcü'l-Ḥaḳ 171
 Kitâb-ı Rebî'ül-ebrâr 340
 Kitâb-ı Sürürül-mü'minîn 483
 Kitâb-ı Şifâ 36, 136, 181
 Kitâb-ı yevâkit 310
 Kitâbü'l-ğarâyib 430
 Kitâbü's-Şifâ 241
 Kudâme ibn Maḫ'un 411
 Küfe 173, 213, 214, 393, 395,
 398, 400, 413, 415, 433, 436,
 443, 450, 451, 453, 454, 461,

- 465, 473, 476, 488, 490, 492,
495, 506, 514, 518, 561, 567,
584, 585, 587, 588, 590, 628,
629, 631, 639
Küh-ı Sel' 541
Kur'an 139, 146, 165, 221, 236,
239, 274, 275, 277, 286, 350,
353, 370, 391, 394, 409, 430,
447, 449, 480, 581, 582, 586,
589, 596, 602, 615
Kur'an-ı Kerim 600, 611
Kur'an-ı Mecid 139, 286, 640
Kureyş 163, 189, 304, 328, 331,
357, 383, 389, 462, 464, 478,
485, 525, 526, 533, 535, 538,
542, 545, 557, 612, 615
Kurtubî 184
Kümeyl ibn Ziyâd 397
Küreyb ibn Ebrehe 574
Kürz 336
- L**
Lât 593
Letâ'ifü't-ṭavâ'if 600, 607
- M**
Ma'âni'l-aḥbâr 241, 242
Maḥdüm-i Cihâniyân 151, 497,
598, 599
Maḥşad-ı Akşâ 528, 533, 536, 553,
559, 573, 577, 608
Mâlik Eşter 434, 563, 566, 568,
571, 572, 575, 584, 585, 596,
621
Mâlikî 147, 189
Mâlik ibn Eşter 561, 563
Mâlik ibn Naşr 553
Mañşür-ı Devânikî 401
Mânkin 561, 586, 614
Ma'rûf-ı Kerhî 366
Mazhar-ı cevher 146
Me'âricü'n-nübüvve 288, 291, 294,
325, 327, 331, 333, 334, 336,
357, 401, 402, 405, 523, 544,
547, 553, 559, 609
Mecmû'a-i Râz 375
Me'cüc 497
Mecûsî 403, 418
Medîne 174, 275, 294, 329, 331,
333, 335, 337, 346, 354, 355,
361, 390, 405, 408, 419, 420,
431, 434, 438, 455, 461, 469,
470, 474, 478, 482, 489, 490,
511, 523, 528, 529, 536, 537,
539, 541, 546, 547, 548, 557,
558, 559, 566, 567, 594, 610,
611, 615, 619, 620, 623, 637
Medîne-i Münevvere 405, 523
Meşnevî 132, 136, 140, 150, 155,
372, 376, 392, 501, 508, 550,
627
Mehdi 261, 639
Mekhül 172
Mekke 15, 173, 174, 189, 203,
235, 300, 302, 325, 333, 335,
382, 424, 435, 448, 497, 511,
516, 523, 524, 525, 529, 534,
535, 538, 541, 553, 554, 557,
594, 609, 623, 630
Mekke-i Mu'azzama 173, 189, 300
Mekke-i Mükerreme 175, 300,
448, 497, 516, 524
Me'mün 591
Menâfi'ül-evlâd 304
Menâhicü's-sâlikîn 581
Menâkıb-ı H'ârezmî 290, 339
Menâkıb-ı Hâfız-ı Merdüye 608
Menâkıb-ı Hâfız ibn Merdüye 287
Menâkıb-ı Hâṭib 185, 187, 188,
206, 216, 229, 232, 233, 238,
243, 244, 245, 290, 314, 325,
333, 339, 341, 365
Menâkıb-ı Hâṭib-i H'ârezm 216,
608
Menâkıb-ı Hâṭib-i H'ârezmî 290,
339

- Menâkıb-ı İbn Merdüye 56, 93,
171, 172, 176, 177, 185, 186,
187, 190, 191, 193, 196, 197,
198, 237, 238, 242, 286, 290
Menâkıb-ı Murtażâ 161, 366
Menâkıb-ı Murtazaviyye 28, 34,
132, 156, 645
Merḥab 549, 550
Mervân Hâkem 213, 565, 566,
578
Mervân ibnü'l-Hâkem 637
Merve 247, 258, 328, 382, 609
Meryem 185, 199, 286, 471
Meryem bint 'İmrân 490
Meşâbih 43, 76, 79, 100, 101,
183, 217, 218, 219, 223, 231,
238, 239, 241, 260, 288, 291,
339, 608
Meşâbihü'l-ḳulüb 286, 323, 413,
458, 459, 460, 461, 462
Mescid-i Aḥzâb 558
Mescid-i Cümcüme 475
Mescid-i Hâram 179, 525
Mescid-i Küfe 353, 463
Mescid-i Medîne 609
Mesih 336, 434, 644
Mesihâ 169
Mesrûk 164
Meşârık 190
Meşârıḳü'l-envâr 239
Meveddât 158, 164, 216, 217,
218, 220, 222, 223, 231, 232,
233, 234, 243, 245, 263, 325,
334, 341, 342, 608
Meveddât-ı Mir Seyyid 'Ali-i
Hemedâni 216
Meveddât-ı Şelâse 263
Mevlânâ Câmî 168, 208, 321
Mevlânâ Kâsım 169
Mevlevi-i Ma'nevî 136, 140, 144,
264, 270, 272, 275, 278, 281,
302, 319, 349, 363, 372
Mevlevi-i Rümî 167
Mevzi'-i 'Arc 335
Mevzi'-i Evṭâs 554
Mevzi'-i 'Urayz 533
Meysem-i Temmâr 465
Mişr 488, 619, 622, 623, 628
Mikâ'il 170, 225, 240, 275, 331,
513, 577, 595
Miḳdâd ibn 'Amr 529
Miḳdâd ibn Esved 307, 434
Minâ 609
Müne 310
Mir 'Ali-i Kahî 519
Mir'atü't-ṭalibin 265
Mir Muḥammed Mü'min 28, 156
Mir Seyyid 'Ali-i Hemedâni 158,
263, 506
Mişkât 183, 217, 218, 219, 223,
226, 228, 231, 234, 238, 239,
241, 260, 288, 291, 335, 339,
608
Miz Miz 434
Mollâ 'Abdu'r-raḥmân-ı Câmî 367,
371, 508, 637
Mollâ Hasan-ı Süleymî 453, 465,
472
Mollâ Sa'dü'd-din-i Tefrazânî 400
Mu'aviye 139, 213, 341, 356, 358,
400, 412, 423, 424, 456, 457,
458, 459, 484, 485, 505, 527,
561, 567, 570, 571, 572, 573,
574, 576, 578, 579, 580, 581,
583, 584, 585, 618, 623, 624,
626, 630, 637, 638
Mu'aviye bin Ebî Süfyân 626, 637
Mu'avviz 526
Mubrim bin Du'ayb eş-Şaḳbân 299
Mu'cem-i Taberânî 227
Muḍar 247, 403, 404, 434
Muğire bin Hâlid 573
Muğire bin Şu'be 623
Muhâcir 251, 333, 342, 386, 443,
471, 525, 526, 528, 534, 541,
548, 554, 568, 569, 603, 605,
614, 617, 619, 620, 622
Muḥammed [bin] İshâk 324

Muhammed Haneî 229, 401
 Muhammed Hanife 189, 254, 422, 437, 574
 Muhammed ibn 'Abdu'llâh 311, 312, 325, 358, 591
 Muhammed ibn 'Ali 197
 Muhammed ibn Bekr 213
 Muhammed ibn Ebi Bekr 454, 563, 621, 628
 Muhammed ibn Hanife 573
 Muhammed ibn Hasan 198
 Muhammed ibn Hüseyin ibn 'Ali 254
 Muhammed ibn İshâk 311, 534, 555
 Muhammed ibn Kurtubî 310
 Muhammed ibn Mesleme 358, 531, 546, 552
 Muhammed ibn Seleme 539
 Muhammed ibn Sinân 322
 Muhammed ibnül-Âbid 477
 Muhammed-i Gisüdirâz 144
 Muhammed Mehdi 488
 Muhammed Muşafâ 151, 154, 161, 190, 191, 193, 215, 217, 281, 290, 310, 360, 386, 403, 434, 462, 465, 478, 497, 545, 568, 570, 582, 586, 588, 635, 636
 Muhammed Şâlih el-Hüseyinî et-Tirmizî 44, 132
 Muhammed Sîrin 199
 Muharebe-i Şifin 579, 596
 Muhâriq ibn 'Abdu'r-rahmân 577
 Muhayyîşa bin Mes'ud 553
 Muhsin 304, 390, 422
 Muhtaşar-ı me'ânî 412
 Mukâtil 183
 Mukâtil ibn Süleymân 202
 Mukâtil ibn Zeyd 572
 Murtaza 147, 148, 149, 154, 162, 166, 174, 175, 177, 180, 182, 183, 193, 203, 226

Murtaza 'Ali 52, 83, 134, 143, 144, 149, 154, 162, 174, 179, 183, 186, 191, 193, 196, 199, 200, 201, 202, 203, 212, 215, 217, 226, 228, 234, 237, 238, 242, 243, 244, 245, 253, 254, 255, 259, 287, 291, 294, 313, 318, 336, 339, 342, 343, 344, 347, 365, 383, 388, 468, 506, 581, 613
 Musa 142, 144, 145, 150, 197, 205, 218, 219, 221, 225, 246
 Muşab ibn 'Umeyr 533, 536
 Muşab [ibn] Zübeyr 422
 Musa bin Ca'fer 197
 Musa-yı 'Imrân 144
 Musa-yı Kelim 269
 Muşaf 85, 130, 134, 450, 586
 Muşaf-ı Şerif 448, 449, 563, 582
 Muṭavvel 412
 Mu'tezile 585
 Muṭṭalib ibn 'Abdu'llâh Hanṭab 237
 Mücâhid 166, 190, 191, 193
 Mücellid-i Evvel-i Habibüs-siyer 354, 411, 504
 Mücellid-i Şâni-i Habibüs-siyer 286, 291, 310, 353, 391, 505
 Müceylân 435
 Müdrike bin Hanzale 467
 Mü'ellefe-i kulüb 557
 Mü'min ibn 'Abdü'l-murâdi 577
 Münebbih bin Haccâc 528
 Münzir bin Cârüd el-'Abdi 450
 Münzir ibn 'Amr-ı Sa'idi 539
 Mürci'e 585
 Mürre bin Kays 486
 Müseylime bin Yemâme-i Haneî 612
 Müsned-i Aḥmed Hanbel 217, 608
 Müsned-i [Aḥmed] ibn Hanbel 218
 Müsned-i Aḥmed ibn Hanbel 171, 181, 185, 190, 216, 221, 226,

234, 241, 260, 285, 289, 291, 325, 336, 343, 524
 Müsned-i Bezzâr 224, 231, 291, 524
 Müsned-i Ebü 'Ali 224
 Müsned-i İbn Cevzi 218
 Müstakşi 500, 564, 578, 579, 581, 585, 620, 623, 634
 Müstedrek 218, 223, 226, 227, 229, 233, 234, 236, 243, 288, 344, 601
 Müstedrek-i Hâkim 218, 223, 226, 227, 229, 233, 234, 236, 243, 288, 344
 Müzekki 435

N
 Nâciyye 151, 190, 192
 Nâciyye bin Hifâf Ebü Hifâf el-'Anzi 190
 Naḍr ibnü'l-Hâriş 525, 528
 Nâfi' 343
 Nâ'ile 328
 Nâ'ile bint Zeyd 328
 Naḳi 351
 Nâkişin 561, 614
 Naşârâ 137, 234, 337, 338, 408, 416, 592
 Naşır-ı Hüsvrev 167
 Naşiri 596
 Naşr 331, 474, 539
 Naşrânî 220
 Naşih 486
 Nebi 130, 146, 152, 174, 176, 183, 187, 204, 233, 246
 Necef 16, 177, 302, 349, 350, 351, 353, 455, 486, 523, 636
 Neced 538
 Necdân 336
 Nehcü'l-Belâga 393
 Nehrevân 396, 414, 422, 494, 586, 587, 588, 590, 628, 629, 630
 Nemrüd 283

Nesr 280
 Nevfel ibn 'Abdu'llâh 541
 Nevfel ibn Hüveylid 528
 Nihâni 127, 285, 646
 Nil 404
 Nişâbü'l-aḥbâr 241
 Nişâbür 447
 Nizâmü'd-din-i Evliyâ 376
 Nuh 217, 225, 241, 247, 265, 347
 Nuḥayle 588, 590
 Nu'mân Beşir 200
 Nu'mân ibn Beşir-i Enşâri 623
 Nürü'd-din Cihângir 456
 Nürü'd-din Ni'metu'llâh-i Velî 147
 Nuşayr 279, 494
 Nuşayri 27, 137
 Nuşayriyye 151
 Nüzhetü'l-ervâh 212, 292
 Nüzülüs-sâirin 218, 393, 608
 Nüzülüs-sâirin-i Derkezini 216

O - Ö
 'Osmân-ı Sencerî 475
 'Osmân-ı Zi'n-nüreyn 151
 'Osmân ibn 'Affân 173, 210, 212, 337, 358, 370, 386, 402, 529, 533, 566, 568, 616, 621
 'Ömer [bin] Haṭṭâb 151, 158
 'Ömer bin Sa'd 433
 'Ömer ibn Haṭṭâb 152, 175, 210, 212, 253, 259, 333, 336, 344, 360, 367, 383, 399, 426, 427, 438, 439, 441, 446, 478, 479, 480, 497, 538, 540, 541, 544, 554, 557, 558, 568, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 611, 614, 616
 'Ömer ibn 'Osmân 528
 'Ömer ibnü'l-Haṭṭâb 218, 237, 250, 255, 261, 358, 402, 410, 411, 415, 417, 420, 421, 428, 528, 548, 595
 'Ömer-i Fârûki 548

R
Rabbül-'alâ 435
Ra'd-ı Cengi 516
Râfi' 341
Râhatü'l-kulüb 133, 154, 157, 463
Râhil 385
Raķka 571
Ravza-i Muṭahhara 407, 486, 488
Ravzatü'l-aḥbâb 143, 174, 288,
291, 294, 308, 309, 313, 331,
333, 334, 336, 357, 415, 448,
450, 523, 528, 534, 546, 547,
552, 553, 559, 564, 609, 613,
614, 616, 619, 639
Ravzatü'ş-şafâ 331, 334, 336, 357,
462, 523, 532, 537, 547, 553,
559, 564, 565, 573, 577, 581,
609, 631, 637
Ravzatü'ş-şühedâ 171, 214, 294,
298, 340, 392, 414, 422, 506,
628, 632, 634, 636
Rebî'a 247, 336, 554
Rebî'a bin el-Hâriş 554
Rebî'ül-ebrâr 608
Rebî'ül-ebrâr-ı Zemaḥşerî 637
Resül-i Hudâ 130, 256, 264, 276,
309, 312, 342, 343, 358, 360,
384, 437, 438, 466, 470, 507,
517, 557, 564, 589, 591, 610,
615, 637, 639, 641
Resülü'llâh 127, 138, 139, 152,
158, 159, 163, 166, 170, 175,
178, 181, 187, 189, 193, 194,
200, 203, 210, 219, 236, 237,
243, 255, 261, 262, 263, 276,
287, 288, 294, 304, 311, 313,
317, 321, 322, 325, 331, 335,
336, 337, 341, 342, 355, 357,
359, 361, 379, 384, 393, 406,
410, 419, 420, 428, 430, 438,
454, 455, 459, 464, 468, 470,
474, 477, 497, 505, 511, 517,
519, 526, 528, 537, 540, 547,
548, 553, 577, 583, 584, 593,
595, 596, 612, 632, 642
Revâfız 585
Rivâyet-i Hâkim 184
Riyâzü'l-kuds 391
Rûhü'l-Emîn 359, 364, 643
Rûkayye 390
Rüm 399, 409, 430
Rüz-ı Ğadir 204
Rüşeyd-i Heceri 413

S - Ş
Şâbit-i Şeybânî 181, 678
Sa'd [bin] Mu'âz 333, 383, 546
Sa'd [bin] Vaḳkâş 183, 218, 224,
358, 524, 530, 532, 533, 548
Sa'd-ı Hemedânî 575
Sa'd ibn Mâlik 455
Sa'd ibn Rebî' 538
Sa'd ibn 'Ubâde 529, 531, 540,
615
Sa'd ibn Vaḳkâş 554, 620
Sa'di-i Şirâzi 452
Şafâ 247, 258, 328, 609
Şafıyye 354, 551, 552
Şafıyye bint el-Hâriş 354
Şafvetü'z-zülâl 211, 218
Şafvetü'z-zülâlî'l-Mu'în 313
Şahâyif 143, 218, 231, 291, 394,
504, 545, 547
Şahbâ 450, 552
Şahîh-i Buḫârî 216, 294
Şahîh-i Ebü Dâvûd 638
Şahîh-i İbn Mâce 638
Şahîh-i Müslim 183, 220, 226,
239, 524, 549
Şahîh-i Nesâî 291, 335, 547, 638
Şahîh-i Tirmizî 42, 79, 100, 101,
172, 211, 218, 219, 223, 224,
226, 228, 229, 231, 233, 238,
241, 260, 291, 310, 335, 339
Şahîh-i Vâkıdî 225, 331
Şahîhü'l-Buḫârî 333

Sa'id ibn Ebi Hâlid 322
Sa'id ibn Müseyyeb 344
Sa'id ibnü'l-Fazl er-Rebî' 466
Sa'id ibn Zeyd 529, 620
Şakîf 237, 454, 553, 554, 678
Şakîki 474
Şa'lebi 57, 76, 92, 169, 170, 171,
172, 174, 183, 189, 222, 229,
241, 409, 609, 678, 679
Şâlih ibn 'İsâ bin Aḫmed bin
Muḫammed-i 'Iclî 415
Sâm 262
Şa'sa'a bin Şühân 571, 574
Şavâ'ik-ı muḫriķa 76, 100, 109,
166, 171, 181, 182, 183, 217,
218, 219, 223, 224, 226, 227,
228, 231, 232, 233, 234, 235,
236, 238, 240, 241, 242, 243,
260, 288, 291, 308, 336, 343,
344, 451, 524, 549, 551, 601,
608
Şavâ'ik-ı muḫriķa-i İbn Hacer 217,
549
Seb'ıyyât 331, 390
Seb'ıyyât-ı Ebü Naşr-ı Hemedânî
331
Secâh-ı Temimiyye 612
Sefine-i Kâmile 608
Sehâbiyye 151
Sehl ibn Huneyf 531, 533, 539,
568
Sehl ibn Sa'd-ı Sâ'idî 548
Sel' 547
Seleme bin Selâme 333
Seleme ibn Ekva' 594
Selmân 204, 209
Selmân-ı Fârisî 215, 216, 219, 238,
249, 262, 307, 314, 333, 383,
386, 469, 478, 483, 485, 496,
511, 513, 541, 604
Semerķand 136, 214, 447, 506
Semnân 447
Sencâb 447
Seraḫs 447
Server-i Enbiyâ 219, 310, 562
Server-i Kâ'inât 138, 152, 343,
437, 450, 540
Server-i Merdân 146
Seyyid-i Kâ'inât 154, 163, 171,
211, 289, 293, 294, 295, 296,
302, 310, 311, 316, 322, 323,
353, 365, 383, 386, 410, 537,
541, 556, 558, 559, 600, 601,
609, 614, 632
Seyyid Mirḫac 452
Seyyid Muḫyi'd-din 366
Seyyidü'l-ebrâr 149, 211
Seyyidü'l-mürselin 170, 171, 177,
179, 212, 213, 229, 290, 294,
314, 325, 328, 441, 513, 527,
529, 534, 545, 594, 611, 613
Şıfatü'ş-şafve 383
Şıffin 306, 396, 398, 483, 484,
571
Şıffin Muḫârebesi 399, 484, 577
Şihâh-ı aḫbâr 304, 609
Şihâh-ı Sitte 217, 233, 289, 291
Sibâ' ibn 'Abdü'l-uzzâ-i Huzâ'i 535
Sidretü'l-müntehâ 243, 249
Siyerü'n-Nebî 286, 310, 311
Şu'âb 530
Şu'âb-ı Ḥavlânî 534
Sulṫân Şemsü'd-din 159
Süre-i Aḫzâb 196, 545
Süre-i Berâ'e 334, 617
Süre-i Fâtiḫa 213, 408
Süre-i İhlâş 221
Süre-i Yâ-sin 333
Süfyân-ı Şevrî 215
Sühayl ibn 'Amr 357, 528
Sühayl ibn Hişâm 525
Süleymân Şah 478
Sünen-i Dâreķutni 235
Sünen-i Tirmizî 234
Süveyd ibn 'Alķame 433
Şa'b-ı Uḫud 533, 534
Şâh-ı Evliyâ 346, 567, 627

Şâh-ı Merdân 211, 253, 326, 328,
347, 423, 437, 439, 449, 463,
467, 517, 518, 550, 551, 554,
563, 573, 585, 604, 608, 628
Şâh-ı Velâyet 37, 135, 137, 139,
140, 142, 162, 163, 170, 290,
317, 356, 365, 400, 421, 434,
451, 456, 464, 477, 488, 494,
496, 515, 516, 527, 539, 547,
556, 561, 564, 567, 574, 579,
580, 587, 589, 590, 610, 618,
632
Şâh Kâsım-ı Envâr 207
Şâh Kâsımü'l-Envâr 146, 167
Şâh Ni'metu'llâh-i Velî 293, 452
Şâh Tayyib 398, 467
Şâm 167, 213, 405, 434, 443, 444,
477, 524, 541, 557, 567, 573,
579, 581, 584, 585, 588, 590,
623
Şantıyâ 137, 214, 434
Şâş 447
Şebeş ibn Rib'î 588
Şeber 270, 351
Şebîb 631, 633, 634
Şeh-i Velâyet 353
Şem'un 246
Şem'un ibn Berahyâ 262
Şem'un ibn Hâmûn 356
Şerefü'n-Nebî 218, 224, 225, 236
Şerefü'n-nübüvve 241, 359
Şerh-i Akâyid 616
Şerh-i Hâfizî 291
Şerh-i Meşâbih 218
Şerh-i Mişkât 241
Şerh-i Ta'arruf 143, 392
Şerh-i Vikâye 308
Şerhu li-Ümeyye 212, 291, 547
Şevâhidü'n-nübüvve 143, 211, 294,
313, 356, 357, 390, 392, 393,
394, 395, 396, 397, 398, 399,
400, 401, 450, 453, 454, 455,
456, 457, 481, 547, 594, 637
Şeybe bin 'Osmân bin Ebî Tâlha
555
Şeybe ibn Mâlik 531, 534
Şeyh 'Alâ'üd-devle-i Simnânî 150,
319
Şeyh 'Attar 146, 161, 208, 247,
361, 366, 392, 508, 585
Şeyhayn 213, 386, 482, 558, 595,
600, 612, 637
Şeyh Bahâ'üd-dîn Zekerıyyâ 133
Şeyh Ferîd-i Genc-i Şeker 463
Şeyh Maḥmûd-ı Naşirü'd-dîn 144
Şeyh Muḥsin Aḥmed 304
Şeyh Müfid 299
Şeyh Nizâmî 149
Şeyh Sa'dî 320, 380
Şeyh Sa'id 164
Şeyh Şehîd 167, 510
Şeyh Şibli 376
Şicne'-i Temîmî 629
Şifâ-yı Kâdî-i Ebü'l-Fazl-ı Necefi
221
Şihâb 532, 556
Şihâbü'd-dîn-i Sühreverdî 215
Şirâz 156
Şir-i Hudâ 432, 442, 530
Şir-i İlah 141
Şir-i Yezdân 550
Şit 144, 246, 262, 283
Şübeyr 270, 351
Şüreyyh ibn Evfâ 561, 588
Şüreyyh ibn Hânî 571

T

Taberistân 447
Tab Tab 434, 474
Tafdîlî 142, 149
Tâ-hâ 315, 468
Tahâvî 451
Tâ'if 288, 435, 454, 556
Taḳî 351
Talekân 447
Tâlha bin Ebî Tâlha 534

Tâlha bin Ebü Tâlha 530
Tâlha bin Şeybe 178
Tâlha bin 'Ubeydu'llâh 528, 529,
533, 620
Tâlha-i Ebî 'Ubeydu'llâh 530
Talik 580
Tarih-i A'sem-i Küfi 354, 398,
443, 564, 568, 638
Tarih-i Güzide 564
Tarih-i Hâfiz-ı Ebrû 609, 637
Tarih-i Taberî 609
Tavk ibn Harrân 167
Tay Kabilesi 557
Tebriz 134, 135, 145
Tebük 481, 524, 558
Tebük Gazası 481
Tefsir-i Ali ibn İbrâhîm 191
Tefsir-i Bahrüd-dürer 391
Tefsir-i Bahrül-mevvâc 206
Tefsir-i Bahrül-'ulûm 326
Tefsir-i Fahr-i Râzî 197, 408, 411
Tefsir-i Hâfizî 191, 213, 363, 393,
504
Tefsir-i Hüseyinî 171, 507
Tefsir-i İmâm Hasan-ı 'Askerî 462,
609
Tefsir-i Medârik 172
Tefsir-i Şa'lebi 57, 76, 92, 170,
172, 174, 183, 222, 229, 241,
409, 609
Tefsir-i Umde 215
Temhîd 217
Tenbihül-gâfilin 441
Terceme-i Müstakşî 585, 589, 608,
632
Tercemetül-havâş 408, 504
Teşrih 157, 241, 291, 547
Tevrât 197, 210, 214, 393, 394,
405, 406, 417, 428, 429, 434,
466, 474, 490, 549
Tezkiretül-evliyâ 133, 161, 247,
366
Tibî 231
Tihâme-i Mekke 300
Tirmizî 447
Tu'ayme bin 'Adî 528, 534
Tuhfe 190, 508
Tuleyha bin Huveylid-i Esedî 612
Tür 275
Tür-ı Sinâ 277, 429, 462
Türkân 137, 435, 447

U - Ü

'Ubeyde 193
'Ubeyde bin Hâriş 527
'Ubeyde ibnül-Hâriş 205
'Ubeydu'llâh [bin] Ziyâd 433
Uhud 354, 529, 530, 532, 533,
534, 537, 541
'Ukbe bin 'Amir 252
'Ukbe bin Ebî Mu'ayy 312
'Ukbe bin Mu'ayy 528
'Ukkâşe bin Miḥşan 529, 540
'Umdetül-ebrâr 505
'Urve bin Dâvûd 575
'Utbe bin Ebî Vakkaş 532
'Utbe bin Huşayn 586
'Utbe bin Reb'îa 312, 525, 526
'Uyünür-Rızâ 464
'Uzeyr 446
'Uzrâ 539
'Uzzâ 593
Übâbe bin Reb'îa 261
Übey bin Halef 331, 532, 533
Übey ibn Mâlik 333
Übnâ 612
Ümeyye bin Halef 525
Ümmü 'Atıyye 228
Ümmü Cemil-i Hammâletül-haçâb
570
Ümmü Eymen 387, 555
Ümmü Gülşüm 390, 632, 636
Ümmühâni bint Ebî Talib 360
Ümmü Kurve 482, 483
Ümmü Mektûm 539
Ümmü Seleme 182, 220, 226,
227, 233, 234, 255, 288, 383,

384, 387, 451, 462, 524, 540,
556, 591
Ümmü Sinân-ı Şaydâviyye 588
Üsâme bin Zeyd 612
Üveys 247, 306, 434
Üveys-i Kâranî 247, 434, 579

V

Vâdi-i Bedr 526
Vâdi-i Huneyn 554
Vâdi-i Kurâ 433, 482
Vâdi-i Mecnûn 493
Vâdi-i Şafra 526, 528
Vâdi'r-Remle 558
Vâdi's-Sibâ' 564
Vâhidî 171, 172, 178, 179
Vaḥşî 534
Vâ'iz Seyyid 'Alî 492
Vâkidî 324, 526, 537, 608
Vaşfi 131, 353
Velid ibn Muğire 194
Velid ibn 'Uḳbe 173, 213, 578
Velid ibn 'Utbe 205
Velid ibnül-Huzejfe 534
Verdân 631, 634
Vesiletül-müte'abbidin 238, 321,
333, 339, 364, 608

Y

Yahüdî 220, 247, 405, 406, 407,
427, 430
Yaḥyâ 225
Ya'ḳûb 163, 225, 283, 422
Yalâ 328
Yâ-sîn 315, 468
Ye'cûc 497
Yeşrib 612
Yegûs 280, 444, 591
Yemân ibn Huseyl 538
Yemen 273, 299, 311, 312, 359,
457, 514, 559, 586, 609, 628
Ye'ûḳ 280, 444
Yezid 369, 401, 637, 638

Yûnus 144, 225, 269
Yûsuf 131, 144, 225
Yûsuf ibn Ka'b 462
Yûşa' 246, 262, 427, 443

Z

Zâhidiyye 359
Zahîretül-mülûk 504, 506, 520
Zâzân 191
Zebûr 394, 429, 466
Zekvân ibn Ḳays 536
Zem'a bin el-Esved 528
Zemaḥşeri 340
Zengiyân 435
Zevî'l-'alâ 435
Zeyd 175, 186, 218, 239, 241,
256, 260, 263, 303, 309, 310,
311, 328, 587
Zeyd ibn 'Alî 175
Zeyd ibn Erḳam 218, 239, 241,
244, 260, 307, 310, 335, 446,
456
Zeyd ibn Eslem 256
Zeyd ibn Eşter 186
Zeyd ibn Hâriş 311, 540
Zeyd ibn Hârişe 263, 309
Zeyd ibn Vehb 533
Zeyneb 360, 390
Ziyâd ibn Naşr 571
Zübeyr [bin] 'Avvâm 530, 556
Zübeyr ibn 'Avvâm 333
Zü's-Şedye 415, 589
Zühretür-riyâz 402, 405, 464, 465,
513, 596, 636
Zülfiḳâr 140, 148, 211, 272, 275,
486, 495, 515, 516, 527, 530,
531, 534, 542, 549, 550, 556,
559, 573, 574, 577, 591, 596,
645
Zül-Huleyfe 334, 609
Zül-Huveysra 586
Zül-ḳarneyn 264, 277, 427, 446
Zür'a bin Mâlik 586
Zü's-Şehâdeteyn 622

MENÂKIB-I MURTAZAVİYYE

HZ. ALİ'NİN MENKABELERİ

Keşfi mahlaslı Fars şair ve müellif, Mîr Muhammed Sâlih el-Hüseynî et-Tirmizî'ye (ö. 1650-51) ait *Menâkib-i Murtazavî*, Yozgatlı Ali Nihânî (ö. 1909) tarafından Farsçadan *Menâkib-i Murtazaviyye* adıyla tercüme edilmiştir. Eser, Klâsik Türk edebiyatı mahsullerinde görülen ve eser tertibinde gelenek hâlini alan formlara bağlı kalarak mukaddime, sebep-i telif, asıl konunun işlendiği bölüm ve hâtmeden meydana gelmektedir. Asıl konunun işlendiği kısım ise on iki bölüm hâlinde teşkil edilmiştir. Buna göre birinci bölüm, Hz. Ali hakkında indığı iddia edilen âyetleri; ikinci bölüm, Hz. Peygamber'in Hz. Ali hakkında söylediği hadisleri; üçüncü bölüm, Hz. Ali'nin faziletlerini; dördüncü bölüm, Hz. Ali'nin Hz. Fatma ile nikâhını; beşinci bölüm, Hz. Ali'nin keşif ve ilmini; altıncı bölüm, Hz. Ali'nin kerametlerini; yedinci bölüm, Hz. Ali'nin zühd ve takvasını; sekizinci bölüm, Hz. Ali'nin cömertliğini; dokuzuncu bölüm, Hz. Ali'nin yiğitliğini ve Hz. Peygamber'in vârisi olmasını; onuncu bölüm, Hz. Ali'nin firaset ve keskin zekâsını; on birinci bölüm, Hz. Ali'nin halifelik makamına oturmasını; on ikinci bölüm ise Hz. Ali'nin vefatını ihtiva etmektedir.

Menâkib-i Murtazaviyye'de her bölüm, "menkabet" başlığı altında, Hz. Ali'nin o bölümde işaret edilen fazilet, keramet, haslet ve hâdiselerini bahis konusu etmektedir. Eserde 596 menkabe, 214 manzume bulunmaktadır. Söz konusu menkabeler, Sünnî ve Şii kaynaklardan alınmakla beraber ekseriyeti Şia'nın Hz. Ali ile ilgili düşünce dünyasını temsil eden kitaplardır. Kimi menkabeler içerik yönünden Sünnî itikâda uygun, ehl-i sünnet tarafından kabul edilirken kimi menkabeler ise tamamen Şii tesirler altında şekillenmektedir. Bu kitabın birinci bölümünde eserin mütercimi Ali Nihânî-i Yozgadî'nin hayatı, edebî/tasavvufî yönü ve vefatına yer verildi. Kitabın asıl kısmını oluşturan ikinci bölümde *Menâkib-i Murtazaviyye*'nin şekil ve muhteva unsurları ele alındı. Son bölümde ise eserin neşrinde izlenen yollara değinildi. Kitabın sonuna araştırmacı açısından faydalı olacak özel isimler dizini eklendi.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-7471-51-0

9 786257 471510